

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2023/1825,**annettu 10 päivänä toukokuuta 2023,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka III – Komissio ja toimeenpanovirastot**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021, pääluokka III – Komissio,
 - ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä toimeenpanovirastojen talousarvioiden toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 99 artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, kansalaisvaipauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0101/2023),
- A. toteaa, että unionin talousarvio on merkittävä väline yhteisten politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi ja sen osuus on keskimäärin 1,3 prosenttia unionin bruttokansantulosta tai 2,4 prosenttia jäsenvaltioiden yleisistä julkisista menoista ja kaikista julkisista menoista unionissa;
- B. toteaa, että kun parlamentti myöntää komissiolle vastuuvapauden, se varmentaa ja arvioi sisäisten ja ulkopuolisten tarkastusten perusteella, onko varat käytetty oikein ja onko politiikkatavoitteet saavutettu, ja vahvistaa näin komission varainkäytön sääntöjenmukaisuuden ja tuloksellisuuden varoille saatavan vastineen suhteen;

Poliittiset painopisteet

1. toteaa jälleen olevansa vahvasti sitoutunut Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen kirjattuihin peruseriaatteisiin ja arvoihin, joita ovat esimerkiksi 317 artiklassa tarkoitettu moitteeton varainhoito ja 325 artiklassa tarkoitettujen petosten torjunta ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen;
2. korostaa, että avoimuus, vastuuvastuu ja lahjomattomuus ovat keskeisiä eettisiä periaatteita unionin toimielimissä; palauttaa mieliin päätelmät ja suositukset, jotka tilintarkastustuomioistuin esitti erityiskertomuksessaan 13/2019 EU:n toimielinten eettisistä toimintapuitteista, sekä parlamentin 16. syyskuuta 2021 antaman päätöslauselman avoimuuden ja lahjomattomuuden vahvistamisesta EU:n toimielimissä perustamalla riippumaton EU:n eettinen elin, jolla on yhtäältä ennaltaehkäisevä rooli tietoisuuden lisäämisen ja eettisen ohjauksen avulla ja toisaalta sääntöjen noudattamista koskeva ja neuvoa-antava rooli ja joka voi antaa suosituksia eettisistä kysymyksistä, eturistiriidat mukaan luettuina;
3. korostaa EPPOn, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust), Europolin ja OLAFin roolia korruption torjunnassa; kehottaa vahvistamaan edelleen EPPOn ja OLAFin valmiuksia sekä niiden välistä yhteistyötä; kehottaa laatimaan yhteiset korruption vastaiset säännöt, joita sovelletaan unionin elinten koko henkilöstöön;
4. korostaa unionin talousarvion tärkeyttä unionin poliittisten painopisteiden saavuttamisen kannalta ja sen merkitystä autettaessa jäsenvaltioita covid-19-pandemian ja sen seurausten kaltaisissa odottamattomissa tilanteissa; painottaa, että talousarvion moitteeton ja oikea-aikainen toteutus auttaa osaltaan vastaamaan tehokkaammin ja vaikuttavammin tarpeisiin ja haasteisiin eri politiikanaloilla; varoittaa, että talousarvion toteutus kovassa kiireessä saattaa johtaa virheiden ja sääntöjenvastaisuuksien lisääntymiseen;

5. muistuttaa, että on tärkeää suorittaa jälkiarvioinnit myös kriisitoimena luotujen rahoitusohjelmien osalta; toteaa, että ohjelman tuloksellisuutta olisi arvioitava suhteessa vaikuttavuuteen, tehokkuuteen, merkityksellisyyteen, johdonmukaisuuteen ja unionin tason lisäarvoon varainhoitoasetuksen, paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ja paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti;
6. painottaa, että unionin talousarvio-ohjelmien tuloksellisuudesta raportoiminen on tärkeää vastuuvapausmenettelyn kannalta; kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että sijoitettujen varojen lisäarvo liittyy läheisesti saavutettuihin tuloksiin ja siihen, kuinka ne auttavat parantamaan unionin kansalaisten jokapäiväistä elämää ja taloudellista vaikutusta unionin sisällä;
7. toistaa syvän huolensa joidenkin jäsenvaltioiden oikeusvaltiotilanteesta, joka on itsessään erittäin huolestuttava ja aiheuttaa unionin talousarviolle vakavia menetyksiä; korostaa, että unionin varoja ei saa käyttää demokratian vastaiseen toimintaan tai autoritaarisuuden vahvistamiseen; palauttaa mieliin, että unioni otti käyttöön oikeudellisen ehdollisuusmekanismiin estääkseen rahoituksen antamisen oikeusvaltioperiaatetta heikentäville jäsenvaltioille, ja panee tyytyväisenä merkille tämän mekanismin ensimmäisen soveltamisen Unkarin tapauksessa, jossa menettely käynnistettiin marraskuussa 2021 ja saatiin päätökseen joulukuussa 2022 ja 55 prosenttia (noin 6,35 miljardia euroa) kolmesta koheesiopolitiikan ohjelmasta jäädytettiin; toteaa, että vaikka tosiseikkojen perusteella varoista olisi voitu jäädyttää 100 prosenttia, Unkarin ja Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmat on hyväksytty; korostaa, että molempiin suunnitelmiin sisältyy useita oikeusvaltioperiaatteen keskeisimmistä välitavoitteista; kehottaa komissiota seuraamaan tilannetta jatkuvasti ja estämään rahoituksen antamisen niin kauan kuin oikeusvaltioperiaatteen rikkominen uhkaa unionin talousarvion moitteetonta varainhoitoa; toistaa tässä yhteydessä vakaan näkemyksensä, että jäsenvaltioiden on kunnioitettava demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta saadakseen unionin varoja, ja kehottaa komissiota kiinnittämään huomiota siihen, että oikeusvaltiotilanne on heikentynyt myös muissa jäsenvaltioissa; kehottaa siksi komissiota käynnistämään viipymättä ehdollisuusmekanismin soveltamisen aina, kun jäsenvaltioissa havaitaan oikeusvaltion periaatteiden rikkomisen vaikuttavan tai uhkaavan vakavasti vaikuttaa riittävän suoraan unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen; tähdentää lisäksi, että parlamentin, neuvoston ja komission on tehtävä tiivistä yhteistyötä ja on lujitettava institutionaalista valvontaa; korostaa komissiolle ja toimeenpanovirastoille toistuvasti esittämiään painokkaita kehotuksia varmistaa unionin talousarvion suojaaminen hyödyntämällä kattavasti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja automatisoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä ja laatimalla yhteisiä korruptionvastaisia sääntöjä sekä tekemällä toimielinten välisestä avoimuusrekisteristä ⁽¹⁾ pakollinen kaikille unionin toimielimille, myös erillisvirastoille;
8. muistuttaa, että Unkarin talouskehitys on ollut suurelta osin kytköksissä ulkomaisiin pääomainvestointeihin; pitää siksi valitettavana Unkarin hallituksen monikansallisuutta vastustavaa retoriikkaa ja pitää valitettavana sitä, että korruption institutionaalistuminen ja läpinäkymätön julkisten hankintojen järjestelmä, joihin olisi puututtava ehdollisuusmekanismin soveltamisen yhteydessä pyydettyjen uudistusten avulla, antoivat hallitukselle viime vuosina mahdollisuuden lisätä omistajuuttaan energia-, pankki-, televiestintä- ja media-alalla; pitää valitettavana valikoivaa ja puolueellista lupien epäämistä ja mielivaltaisen jäykkien ehtojen ja rajoitusten asettamista, joilla pyritään heikentämään taloudellisesti ja kiristämään tiettyjä ulkomaisia yrityksiä, kunnes niiden on pakko hyväksyä Unkarin hallituksen tai hallitusta lähellä olevien oligarkien vihameielinen yrityskaappaus kokonaan tai osittain hintaan, joka alittaa selvästi yrityksen todellisen arvon; arvostelee komissiota siitä, että se ei ole täyttänyt velvollisuuttaan puolustaa sisämarkkinoita ja oikeudenmukaista kilpailua, koska se ei ole puuttunut näihin laajamittaisiin oikeusvaltio- ja sisämarkkinasääntöjen rikkomisiin;
9. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot unionin talousarvion suojaamisesta; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 11/2022 "EU:n talousarvion suojaaminen", jossa tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että tietyistä komission poissulkemisjärjestelmän vahvuuksista huolimatta puutteet heikentävät sen vaikuttavuutta; panee huolestuneena merkille, että varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän (EDES) täytäntöönpano on edennyt suunniteltua hitaammin; on huolissaan siitä, että lähestymistapojen erot heikentävät poissulkemisen yleistä vaikuttavuutta; kehottaa komissiota työskentelemään yhdessä parlamentin kanssa varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimiseksi, jotta voidaan edelleen parantaa EDES-järjestelmää ja tehdä siitä tehokas ja vaikuttava väline;

(1) Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20 päivänä toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1).

10. korostaa tarvetta laajentaa aloja, joilla EDES-järjestelmää käytetään suoran hallinnoinnin lisäksi, ja pyytää komissiota käyttämään sitä kaikkien unionin varojen yhteydessä, mukaan lukien yhteistyössä hallinnoitavat varat; toteaa, että EDES-järjestelmää on käytettävä järjestelmällisesti, jotta varmistetaan, että yritykset ja tosiasialliset omistajat ja edunsaajat, jotka on tuomittu petoksesta, korruptiosta tai muusta vakavasta talousrikostoiminnasta, eivät voi hyötyä unionin varoista; painottaa tarvetta yhdenmukaistaa Arachne-välineeseen sisältyvät indikaattorit EDES-järjestelmän poissulkemisperusteiden kanssa, jotta varmistetaan, että poissuljetut talouden toimijat näkyvät myös Arachne-välineessä; peräänkuuluttaa mahdollisimman suurta yhteentoimivuutta Arachne-välineen, EDES-järjestelmän ja muiden tietoteknisten välineiden välille, jotta voidaan vähentää tarvetta syöttää tietoja eri tietojärjestelmiin useita kertoja ja pitää hallinnollinen rasitus mahdollisimman vähäisenä; katsoo, että ei tarvita enempää vaan paremmin kohdennettuja valvontajärjestelmiä, joihin liittyy uusien teknologioiden käyttö petosten, korruption tai muun vakavan talousrikostoiminnan torjumiseksi siten, että niissä ei voida hyödyntää unionin rahoitusta;
11. toteaa jälleen, että tarvitaan ehdottomasti komission tarjoamaa yhtä ainoaa pakollista yhdenmukaistettua ja yhteentoimivaa tieto- ja seurantajärjestelmää, joka mahdollistaa unionin rahoituksen saajia, myös tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia, koskevien tietojen sähköisen tallentamisen ja säilyttämisen sekä näiden tietojen saatavuuden tiedonlouhintaan ja riskien pisteytykseen; painottaa, että on olennaisen tärkeää saada selkeä ja läpinäkyvä yleiskuva maksettujen unionin varojen jakautumisesta ja mahdollisesta keskittymisestä muun muassa sellaisen toiminnon avulla, joka mahdollistaa näiden varojen yhdistämisen; korostaa, että tämä vähentäisi taloushallinnon toimijoiden, valvojen ja tarkastajien sekä unionin varojen saajien hallinnollista rasitetta, helpottaisi valintaan, myöntämis- ja ratkaisumenettelyihin, varainhoitoon, seurantaan, tutkimuksiin, valvontaan ja tarkastuksiin liittyvää riskinarviointia ja auttaisi myös ennaltaehkäisemään, havaitsemaan, korjaamaan ja seuraamaan tuloksekkaasti petoksia, korruptiota, lahjontaa, eturistiriitoja, päällekkäistä rahoitusta ja muita sääntöjenvastaisuuksia, joihin on todella puututtava sekä jäsenvaltioissa että unionin tasolla tehokkailla ja vaikuttavilla ennaltaehkäisevillä ja pelotekeinoilla, myös asettamalla selkeitä seuraamuksia; toteaa, että tämä digitalisaatiokehitys on viivästynyt ja välttämätön, kun otetaan huomioon varojen väärinkäytön, petosten, kavallusten, eturistiriitojen, kaksinkertaisen rahoituksen ja muiden systeemisten ongelmien rajatylittävä luonne; korostaa, että tähän yhteiseen tiedonlouhintavälineeseen olisi voitava tehdä helposti hakuja ja sen olisi oltava OLAFin, EPPOn ja komission käytettävissä, jotta unionin talousarviota ja Next Generation EU -välinettä voidaan suojata paremmin sääntöjenvastaisuuksilta, petoksilta ja eturistiriidoilta;
12. pitää valitettavana, että kaikki jäsenvaltiot eivät hyödynnä komission tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälinettä sellaisten hankkeiden, edunsaajien ja toimeksisaajien tunnistamiseksi, joihin liittyy petoksen, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien riski elpymis- ja palautumistukivälineen osalta; panee merkille, että viisi tilintarkastustuomioistuimen tarkastusotokseen kuuluvaa jäsenvaltiota (Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia ja Italia) käyttää komission tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälinettä; palauttaa mieliin, että yhteinen tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline on keskeinen tekijä unionin taloudellisten etujen suojaamisessa ja erityisesti petosten, eturistiriitojen ja päällekkäisen rahoituksen ehkäisemisessä sekä avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisäämisessä;
13. pitää komission Kohesio-verkkosivustoa ja avoimen datan alustaa hyödyllisinä koheesiopolitiikan ja yhteiseen hallintointiin liittyvien investointien avoimuus- ja vastuuvollisuusvälineinä ohjelmakausilla 2014–2020 ja 2021–2027, koska niihin kootaan unionin tukemien hankkeiden kansalliset luettelot ja niiden avulla kartoitetaan toimia (Kohesio) ja tarjotaan ajantasaisia tietoja hyväksytyistä ohjelmista sekä seurataan säännöllisesti rahoitusta ja unionin sitoumuksia ja maksuja (avoimen datan alusta); panee merkille meneillään olevat mukautukset, joilla pyritään kattamaan asianmukaisesti ohjelmakausi 2021–2027, mutta korostaa, että tarvitaan ehdottomasti koordinoitua ja yhteentoimivaa Arachne-riskienpisteytysvälineen kanssa; kehottaa siksi komissiota varmistamaan eri välineiden tehokkaan yhteentoimivuuden;
14. toteaa jälleen, että on tarpeen parantaa tasapainoa sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistamisen jatkamisen sekä useimmin toistuvien sääntöjenvastaisten menojen paremman valvonnan välillä, kehittää pakollisia koulutus- ja tukitoimia ja käytännön tietoja hakijoille, etenkin uusille hakijoille, ja parantaa pk-yrityksille, spin-off -yrityksille, startup-yrityksille, hallinto- ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja ohjeistusta;

15. korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen ja uudistetun yhteisen maatalouspolitiikan uusien täytäntöönpanomallien vuoksi tulosindikaattoreiden käyttöä on lisätty ja niiden merkitys on kasvanut, mukaan lukien indikaattoreiden valinta, tavoitteiden ja välitavoitteiden määrittely ja seuranta ja niitä koskeva raportointi; kehottaa tässä yhteydessä komissiota parantamaan edelleen unionin talousarvion tuloksellisuutta koskevaa valvontaa ja raportointia yksinkertaistettujen ja laadukkaampien indikaattoreiden, kuten ilmastomenoja koskevien indikaattoreiden, sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista koskevien indikaattoreiden ja biodiversiteetti-indikaattoreiden, avulla vuosien 2021–2027 meno-ohjelmien hyväksytyjen perussäädösten mukaisesti; toteaa, että välitavoitteet ja tavoitteet ja tulosindikaattorit ovat luonteeltaan erilaisia; toteaa, että elpymis- ja palautumistukivälineessä tehdään lisäksi ero sijoitusten ja uudistusten välillä; kehottaa jälleen komissiota antamaan yleiskuvan koko tarkastusyksiköstä jäsenvaltioissa ja komissiossa sekä vastaavien tarkastusviranomaisien, myös tilintarkastustuomioistuinten, sekä OLAFin ja EPPOn, kanssa tehtävästä yhteistyöstä;
16. on huolissaan siitä, että komission säädösluonteisten välineiden, kuten lausuntojen, suositusten, tiedonantojen, päätöslauselmien, jotka eivät liity lainsäädäntöön, ilmoitusten, ohjeasiakirjojen ja hallinnollisia painopisteitä koskevien lausuntojen, määrä kasvaa ja ne tulevat yhä monimutkaisemmiksi; kehottaa komissiota yksinkertaistamaan ja keventämään näitä välineitä ja hyödyntämään niitä pyrkiessään yksinkertaistamaan menettelyjä entisestään ja vähentämään byrokraattista taakkaa; palauttaa mieliin REFIT-ohjelman, jolla yksinkertaistetaan unionin sääntöjä ja vähennetään tarpeettomia rasitteita ja saavutetaan samalla lainsäädännön tarjoamat edut sekä otetaan käyttöön ”yksi sisään, yksi ulos” -periaate; pyytää komissiota soveltamaan järjestelmällisesti periaatetta, jonka mukaan uudet rasitteet kompensoidaan poistamalla samalta politiikanalalta vastaavia rasitteita;
17. toteaa jälleen, että petosten torjuntaa on tehostettava sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla tiiviissä yhteistyössä EPPOn ja OLAFin kanssa; arvostaa EPPOn merkittäviä ponnisteluja ja korostaa sen roolia unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden rikosten tutkinnassa ja niitä koskevissa syytöimissä; korostaa EPPOn täyden riippumattomuuden ja puolueettomuuden merkitystä sen tehtävien tehokkaan hoitamisen kannalta; korostaa, että EPPOn ja OLAFin riippumattomuus, puolueettomuus ja vaikuttavuus edellyttävät riittäviä taloudellisia ja henkilöresursseja etenkin Next Generation EU -välineeseen liittyvien uusien tehtävien vuoksi; kehottaa komissiota reagoimaan kiireellisesti pyyntöihin, joita EPPO on esittänyt talousarvionsa toteuttamisen osalta, jotta EPPO voi hoitaa kaikilta osin tehokkaasti syyttäjänviraston tehtävänsä;
18. panee merkille, että komissio esittää vuosikertomuksensa unionin taloudellisten etujen suojaamisesta (PIF-kertomus) seuraavan vuoden syksyllä, joten parlamentti pystyy hyväksymään kertomuksen vasta kahden vuoden kuluttua kyseisen kertomuksen kattamasta ajanjaksosta (n+2); korostaa, että parlamentin olisi voitava käsitellä ja hyväksyä PIF-kertomus viimeistään seuraavana vuonna (n+1), jotta voidaan tehostaa kertomuksessa esitettyjen petosten, veronkierron ja muiden taloudellisten väärinkäytösten vastaisia unionin politiikkoja ja vastatoimia; kehottaa OLAFia ja komissiota hyväksymään PIF-kertomuksensa vastaavasti;
19. korostaa, että on tärkeää, että kansalaisjärjestöt ja välittäjät toimivat avoimesti rahoituksensa ja omistajuutensa suhteen, sillä ne ovat tärkeitä toimijoita unionin talousarvion toteutuksessa erilaisten hallinnointimenetelmien perusteella ja erityisesti ulkoisten toimien alalla; on erittäin huolissaan rahoituksen osoittamisesta hankkeisiin, joita ovat toteuttaneet kansalaisjärjestöt, joilla on yhteyksiä radikaaleihin uskonnollisiin ja poliittisiin järjestöihin, tai joissa on ollut mukana tällaisia kansalaisjärjestöjä; kehottaa komissiota takaamaan, että unionin varoilla rahoitetaan ainoastaan järjestöjä, jotka kunnioittavat tiukasti kaikkia unionin arvoja; kehottaa komissiota perustamaan ennakointimekanismeja, joissa yksilöidään selkeästi unionin alueella ja sen ulkopuolella toimivat kansalaisjärjestöt, jotka ovat myöntäneet olevansa sidoksissa uskonnollisiin fundamentalistisiin verkostoihin ja edistävätkä agendaa, joka heikentää unionin arvoja; kehottaa tässä yhteydessä perustamaan julkisen mustan listan kansalaisjärjestöistä, jotka ovat osallistuneet vihapuheen ja terrorismiin yllyttämisen kaltaiseen toimintaan tai väkivaltaa tukevien tai ihannoivien uskonnollisten ääriliikkeiden toimintaan tai jotka ovat käyttäneet väärin tai kavaltaneet unionin varoja ja jotka on merkitty EDES-tietokantaan, jotta varmistetaan, että niillä ei ole pääsyä unionin toimielimiin ja unionin rahoitusohjelmiin; toistaa, että varoja ei voida kohdentaa eikä yhdistää mihinkään terroristisen ja/tai uskonnollisen tai poliittisen radikalisoitumisen aatteeseen tai näiden muotoon; korostaa, että avoimuusrekisteriin rekisteröinnin yhteydessä on tehtävä perusteellinen esitarkastus kaikkien rahoituslähteiden paljastamiseksi; panee merkille, että unionin varoista myönnettävän rahoituksen on oltava jäljitettävissä suorasta vastaanottajasta lopulliseen edunsaajaan, kun varoja siirretään ketjussa eteenpäin; palauttaa mieliin, että julkisen rahoituksen osalta unionin perussäädöksissä säännellään, kuinka avoimuutta ja näkyvyyttä on tässä yhteydessä käsiteltävä, ja muistuttaa siksi komissiota sen vastuusta tarkistaa, että noudatetaan sääntöjä ja menettelyjä erityisesti siltä osin kuin on kyse kansalaisjärjestöille ja rahoituslaitosten välittäjille edelleen myönnettäviä avustuksia koskevista säännöistä ja menettelyistä; kehottaa lisäksi komissiota antamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle yleiskatsauksen kansalaisjärjestöihin liittyvien unionin varojen kokonaismäärästä;

20. kehottaa komissiota laatimaan selkeyden, oikeusvarmuuden ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi ehdotuksen kansalaisjärjestöjä koskevaksi asetukseksi, jossa määritellään ja luokitellaan selkeästi kansalaisjärjestöjen toiminta-ala ja koko; lainsäädännössä olisi annettava selkeä yleiskuva ehdoista, joilla kansalaisjärjestöt voivat saada unionin rahoitusta, ja siinä olisi käsiteltävä seuraavia velvoitteita:
- a) on ilmoitettava saadut määrät ja rahoituslähteet ja rekisteröitävä kaikki ulkovaltojen johtotason edustajien puolesta suoritettut toimet;
 - b) levitetty tiedotusaineisto on merkittävä vaadituin tiedoin;
 - c) on ilmoitettava tulevat ja poistuvat rahoitus- ja muut virrat, mukaan lukien maksut tai muut kuin rahalliset lahjoitukset, jotka siirretään kattojärjestön sisällä yhdeltä jäsenenä olevalta kansalaisjärjestöltä toiselle;
 - d) kansalaisjärjestöjen poliittisen mainonnan tai poliittisten kampanjoiden rahoitus on julkistettava;
 - e) on noudatettava demokraattista vastuuvuolisuutta ja kunnioitettava unionin arvoja;
 - f) yritysrakenteeltaan yksityisyriyten kaltaisille erittäin suurille kansalaisjärjestöille on asetettava velvollisuus raportoida yhteiskuntavastuusta, työsuojausmääräysten noudattamisesta, sukupuolten tasa-arvon edistämisestä, kestävyysraportointivelvoitteista, investointien luokitusjärjestelmästä ja hankintaketjuista;
21. korostaa, että ehdotuksen olisi katettava myös avoimuutta koskevat velvoitteet komission puolesta, mukaan lukien kansalaisjärjestöjen kanssa tehtyjen rahoitus-, hallinto- tai yhteistyösopimusten julkistaminen;
22. muistuttaa komissiota siitä, että kaikkiin lainsäädäntöehdotuksiin, joilla on merkittäviä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia, on liitettävä vankat ja perusteelliset vaikutustenarvioinnit; korostaa tämän olevan osa komission paremman sääntelyn agendaa ja painottaa vastuuvapauden myöntävän viranomaisen seuraavan tiiviisti, että nämä vaikutustenarvioinnit tehdään täysin neutraalisti ja puolueettomasti ja että niissä analysoidaan järjestelmällisesti tarkasteltavien vaihtoehtojen vaikutuksia ja parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannuksia ja hyötyjä myös ottaen huomioon sidosryhmien näkemykset avointen julkisten kuulemisten avulla;
23. kiinnittää huomiota tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukseen 17/2022 ”Ulkopuoliset konsultit Euroopan komissiossa”, jossa korostetaan, että Euroopan komissio tekee vuosittain noin miljardin euron arvosta sopimuksia ulkopuolisten konsulttien palveluista ja turvautuu konsultteihin varsin monenlaisessa konsultointi-, selvitys-, arviointi- ja tutkimustoiminnassa, ja todetaan, että komission tapa hallinnoida ulkopuolisten konsulttien käyttöä ei riitä varmistamaan, että komissio saa rahalle parhaan mahdollisen vastineen, eikä se suoja komission etuja kaikilta osin; korostaa lisäksi, että näiden palvelujen käyttöä sääntelevässä kehityksessä on merkittäviä aukkoja, jotka saattavat aiheuttaa palveluntarjoajien keskittymiseen, liialliseen riippuvuuteen ja eturistiriitoihin liittyviä riskejä, joita ei valvota riittävästi; vaatii tässä yhteydessä komissiota kehittämään edelleen ulkopuolisten konsulttien käyttöä sääntelevää kehystä, hyödyntämään paremmin ulkopuolisten konsulttipalvelujen tuloksia, tehostamaan seuranta, jotta voidaan lieventää ulkopuolisten konsulttien palvelujen käytöstä aiheutuvia riskejä, parantamaan ulkopuolisten konsulttien palvelujen käyttöä koskevaa raportointiaan ja antamaan tarkkaa ja kattavaa tietoa hankittujen palvelujen määrästä ja tyypeistä; korostaa lisäksi, että unionin virastoilla on käyttämätöntä potentiaalia tarjota erityistä, merkityksellistä tietoa ja samoja laadukkaita tuotteita kuin ulkopuoliset konsultit, jos niiden toimeksiannot sen sallivat; kehottaa komissiota tarkastelemaan tätä mahdollisuutta tulevaisuudessa konsultointi- ja tutkimustarkoituksissa tietyillä aloilla;
24. pitää myönteisenä elpymis- ja palautumistukivälineen alkuvaiheen panosta ja sen jatkossa tarjoamia mahdollisuuksia covid-19-pandemian jälkeisen voimakkaan talouden laskusuhdanteen ehkäisemisessä; panee merkille, että elpymis- ja palautumistukiväline on ollut keskeisessä asemassa eurooppalaiseen ohjausjaksoon perustuvien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanon edistämässä lähes kaikissa jäsenvaltioissa; huomauttaa kuitenkin, että useita maakohtaisia suosituksia ei ole vielä käsitelty, ja panee myös merkille elpymis- ja palautumistukivälineen roolin tehtäessä unionin talouksista ja yhteiskunnista kestävämpiä, palautumiskykyisempiä ja paremmin valmistautuneita vihreän ja digitaalisen siirtymän haasteisiin ja mahdollisuuksiin;

25. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot ja johtopäätökset sen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa ensimmäisessä vuotuisessa arvioinnissa; ymmärtää, että elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoon kohdistuu aikapaineita, jotta voidaan tarjota oikea-aikaista tukea covid-19-kriisistä toipumiseksi, mutta sen täytäntöönpanomalli on paljon suoraviivaisempi, mikä keventää huomattavasti sekä komissiolle että jäsenvaltioille aiheutuvia vaatimuksia ja vähentää komission valvontataakkaa ja siirtää sitä jäsenvaltioille etenkin koheesio- tai maatalouspolitiikan rahoitus-, raportointi- ja valvontarakenteeseen verrattuna; korostaa, että kaikkiin nopean täytäntöönpanon malleihin on liitettävä vakaa valvontajärjestelmä, josta komission on vastattava; kehottaa komissiota varmistamaan, että ehdottaessaan uusia unionin ohjelmia ja toimintapolitiikkoja, joissa käytetään samaa tuloksellisuusperusteista täytäntöönpanomallia kuin elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanossa, se ottaa täysimääräisesti huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanosta saadut kokemukset ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevat tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten ja arviointien havainnot ja suositukset; muistuttaa, että on tärkeää tietää, onko käynnissä varojen käyttöönottoaihe, sillä elpymis- ja palautumistukiväline on vuonna 2023 puolivälissä; panee merkille, että komissio on edistynyt vastuuvapauden myöntävän viranomaisen esittämien avoimuutta ja vastuuvollisuutta koskevien huolenaiheiden käsittelyssä perustamalla koheesipolitiikan Kohesio-sivuston kaltaisen foorumin;
26. on tyytyväinen REPowerEU-suunnitelmaa koskevissa toimielinten välisissä neuvotteluissa saavutettuun yhteisymmärrykseen siitä, että elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulussa julkaistaan puolivuositain sata suurinta lopullista edunsaajaa jäsenvaltiota kohti; kehottaa jälleen asettamaan vastuuvapausmenettelyn yhteydessä asiaankuuluvien unionin toimielinten ja vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville luettelon kaikkien unionin politiikkojen ja hankkeiden lopullisista edunsaajista;
27. panee merkille komission onnistuneet pyrkimykset kerätä rahoitusta rahoitusmarkkinoilta rahoitusvarojen tarjoamiseksi elpymis- ja palautumistukivälineeseen, joka on tärkeä väline vakavan kriisin aikana; on kuitenkin huolestunut korkojen noususta ja siitä, että niiden vuoksi kyky maksaa lainat takaisin on epävarma, sekä tästä unionin hyväksytylle talousarviolle ja unionin politiikoille aiheutuvasta riskistä; kehottaa komissiota lieventämään riskiä ja pitämään parlamentin täysin ajan tasalla näiden lainojen vuotuisesta tilanteesta;
28. ilmaisee huolensa elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa toteutettavien rajat ylittävien hankkeiden rajallisesta määrästä; toteaa samalla, että yksi elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteista on tukea unionin jäsenvaltioiden talouden elpymistä covid-19-pandemian jälkeen; korostaa, että kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukauttaminen unionin toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös rajat ylittäviin hankkeisiin, tuottaa unionin tason lisäarvoa;
29. on huolissaan siitä, että useiden unionin eri politiikkoja koskevien asetusten hyväksyminen myöhäisessä vaiheessa on kauden 2014–2020 ohjelmakauden alkuvaiheen tavoin aiheuttanut huomattavaa viivästystä täytäntöönpanon aloittamisessa ohjelmakaudella 2021–2027; vaatii komissiota toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet politiikkojen täytäntöönpanon nopeuttamiseksi kentällä ja kiinnittämään samalla erityistä huomiota laatuun ja tarpeeseen tehostaa petosten torjuntaa ja suojata unionin taloudellisia etuja; kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin puitteissa huomattava osa vuoden 2021 talousarvion määrärahoista on kohdennettava uudelleen seuraaville vuosille; korostaa tässä yhteydessä riskiä, jonka maksattamatta olevat sitoumukset aiheuttavat unionin talousarviolle, sillä ne saattavat johtaa siihen, että huomattava määrä maksusitoumuksia vapautetaan, mikä puolestaan vähentäisi unionin talousarvion vaikutusta; pyytää komissiota ilmoittamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle toimenpiteistä, joita se aikoo toteuttaa tämän tilanteen välttämiseksi, ja tekemään tarvittavat johtopäätökset sekä ottamaan oppia kokemuksesta varmistaa, että vastaava tilanne ei toistu vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehityksen alussa;
30. kannustaa komissiota, tilintarkastustuomioistuinta ja neuvostoa pyrkimään aikaistamaan vastuuvapausmenettelyä vuoteen N+1;
31. panee merkille, että Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa N:o 7 (Euroopan unionin erioikeudet ja vapaudet) määrätään niin kutsuttujen kulkulupien myöntämisestä unionin toimielinten jäsenille ja erityisesti Euroopan parlamentin jäsenille käytettäväksi matkustusasiakirjoina; on huolestunut siitä, että kulkuluvista vastaava komission keskusyksikkö vastustaa Euroopan parlamentin jäsenen tehtävän merkitsemistä asiakirjaan, mikä merkitsee sitä, että jäsenet eivät pysty todistamaan asemaansa matkustaessaan toisin kuin esimerkiksi EUH:n diplomaattihenkilöstö; kehottaa komissiota ryhtymään kiireellisiin toimiin tämän epäjohtonmuokaisuuden korjaamiseksi, jotta toimielinten jäsenet voivat asianmukaisesti osoittaa edustajantoiimensa matkustaessaan;

32. pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin antoi jälleen kielteisen lausunnon menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta ja totesi, että komission ja jäsenvaltioiden valvontamekanismit eivät yksinkertaisesti ole riittävän luotettavia; korostaa, että on tärkeää vahvistaa komission ja jäsenvaltioiden valvontamekanismeja, joita tilintarkastustuomioistuin pitää epäluotettavina ja jotka siten vaarantavat vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuusker-
tomuksen luotettavuuden;
33. muistuttaa, että komission olisi seurattava yksityiskohtaisesti kaikkia parlamentin huomautuksia, myös siltä osin, kuin ne koskevat kaikkia poliittisia painopisteitä;

I LUKU

Monivuotinen rahoituskehys

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma ja talousarvio- ja varainhallinto

Tilien luotettavuus

34. pitää myönteisenä tilintarkastustuomioistuimen toteamusta, että Euroopan unionin varainhoitovuoden 2021 tilit olivat luotettavat varainhoitoasetuksen mukaisesti ja ettei talousarvion tulopuolen virhetaso ollut olennainen;
35. panee merkille, että 31. joulukuuta 2021 velkojen kokonaismäärä oli 496,4 miljardia euroa ja varojen kokonaismäärä 414,1 miljardia euroa; korostaa, että 82,3 miljardin euron ero muodostui (negatiivisista) nettovaroista ja että kyseiset varat sisälsivät varauksia sekä sen osan unionille joulukuun 31. päivään mennessä jo aiheutuneista menoista, joka on katettava tulevasta talousarvioista;
36. panee merkille, että vuoden 2021 loppuun mennessä edunsaajille oli aiheutunut arviolta 129,9 miljardia euroa sellaisia tukikelpoisia menoja, jotka olivat vielä ilmoittamatta (2020: 107,8 miljardia euroa), ja että nämä määrät kirjattiin menojäämiksi; toteaa, että arvioon liittyvä lisäys koskee pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälinettä, joka on Next Generation EU -välinen keskeinen osa ja jonka on tarkoitus auttaa covid-19-pandemiasta aiheutuneiden välittömien taloudellisten ja sosiaalisten vahinkojen korjaamisessa; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälineestä jäsenvaltioille suoritettavat maksuerät on määritetty ennalta vuoteen 2026 asti;
37. panee merkille, että komission arvion mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamista koskevaan prosessiin liittyvän siirtymäkauden päättyessä unionin tileistä ilmeni tasepäivänä 41,8 miljardin euron nettosaaminen Yhdistyneeltä kuningaskunnalta (2020: 47,5 miljardia euroa) ja että tästä määrästä 10,9 miljardin euron osuus arvioidaan maksettavan 12 kuukauden kuluessa raportointiajankohdasta;
38. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin arvioi Venäjän Ukrainaan ilman edeltävää provokaatiota kohdistaman perusteettoman hyökkäyksen vaikutusta tileihin; pitää myönteisenä tilintarkastustuomioistuimen arviota, jonka mukaan Venäjän hyökkäystä Ukrainaan on käsitelty tileillä asianmukaisesti tilinpäätöksen jälkeisenä tapahtumana, jonka johdosta tilinpäätöslaskelmia ei oikaista, ja että hyökkäyksen vaikutus on ilmoitettu asianmukaisesti ja esitetty oikein konsolidoidussa tilinpäätöksessä;
39. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tarkasti osana tavanomaisia tarkastustoimenpiteitään varat, velat, tulot ja menot, myös komission covid-19-pandemiaan liittyvien toimien yhteydessä toteuttamien toimenpiteiden osalta; panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että ne on esitetty konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikein;

Unionin tulojen ja menojen laillisuus ja sääntöjenmukaisuus

40. pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin antoi kielteisen lausunnon unionin talousarvion menopuolen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta;
41. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen laskeman 3,0 prosentin kokonaisvirhetason, joka on 1,0 prosenttiyksikköä olennaisuusrajan yläpuolella; toteaa tämän olevan heikennys verrattuna vuoteen 2020, jolloin virhetaso oli 2,7 prosenttia eli silloinkin selvästi olennaisuusrajan yläpuolella; panee merkille komission vastauksen, jonka mukaan se ei kiistä tilintarkastustuomioistuimen vahvistamaa virhetasoa mutta puolustaa samalla oman työnsä tuloksia, joiden perusteella ilmoitetaan arvioitu virhetaso maksamishetkellä erilaisen menetelmän perusteella; panee merkille, että komissio laskee, että vuonna 2021 sen riski maksamishetkellä oli 1,9 prosenttia; on huolissaan siitä, että toisin kuin tilintarkastustuomioistuin komissio arvioi virhetasonsa olevan olennaisuusrajan alapuolella ja jopa tilintarkastustuomioistuimen arvioiman virhetason vaihteluvälin alimman pään (2,2 prosenttia) alapuolella;

42. pitää valittavana havaittuja virheitä, jotka ovat osoitus jatkuvista puutteista hallintoviranomaisten toteamassa menojen sääntöjenmukaisuudessa, sekä sitä, että tilintarkastustuomioistuin on havainnut puutteita valvontaviranomaisen otantamenetelmissä;
43. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että komission riskinarvioinnissa riskitaso arvioidaan todennäköisesti liian alhaiseksi monilla aloilla; korostaa, että tilintarkastustuomioistuin raportoi muun muassa puutteista komission jälkitarkastuksissa otsakkeessa 1 "Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous", virheiden arvioinnista liian pieniksi otsakkeessa 2 "Koheesio, palautumiskyky ja arvot" sekä riskien arvioinnista liian pieniksi ja suuresta määrästä virheitä otsakkeessa 6 "Naapurialueet ja muu maailma"; korostaa, että "Luonnonvarojen ja ympäristön" alalla molemmat toimielimet ovat yhdenmukaisia laskelmissaan mutta esimerkiksi "Sisämarkkinoiden, innovoinnin ja digitaalitalouden" alalla tilintarkastustuomioistuin arvioi virhetasoksi 4,4 prosenttia, kun taas komissio arvioi riskitasoksi maksamishetkellä 1,3 prosenttia;
44. panee merkille, että komissio valvoo unionin talousarviota sekä ennen maksujen suorittamista että sen jälkeen ja tekee tarvittaessa oikaisuja; panee merkille, että tämä valvontajärjestelmä näkyy sekä maksamishetken riskissä, joka on arvio maksamishetkellä sovellettavien sääntöjen ja säännösten vastaisten menojen tasosta, että (ohjelman) päättämishetken riskissä, joka on arvio sääntöjen ja säännösten vastaisten menojen tasosta siinä vaiheessa, kun kaikki tarkastukset ja vastaavat oikaisu on saatettu päätökseen eikä muita toimia ole lainsäädännöllisesti toteutettavissa; panee lisäksi merkille, että komission arvioitu riski ohjelmien päättämishetkellä on 0,8 prosenttia eli selvästi alle kahden prosentin olennaisuusrajan;
45. toistaa kannattavansa tilintarkastustuomioistuimen tarkastustapaa ja -menetelmää; toteaa, että tämä menetelmä perustuu kansainvälisiin tilintarkastusstandardeihin, jotka edellyttävät tapahtumien satunnaisotoksen testausta, ja että edustava otos ei voi olla kokonaan riskiperusteinen; panee huolestuneena merkille erot tilintarkastustuomioistuimen ja komission laskemissa virhetasoissa ja maksamishetken riskitasossa; korostaa, että näitä eroja ei esiinny kaikilla menoaloilla; huomauttaa, että komissio arvioi riskitason maksamishetkellä järjestelmällisesti virhetasoa koskevan vaihteluvälin alhaisempaan päähän tai tilintarkastustuomioistuimen tilastollisten arvioiden alapuolelle, ja on huolissaan siitä, että näin komissio aliarvioi järjestelmällisesti nykyisen virhetason; kehottaa komissiota harkitsemaan uudelleen menetelmäänsä ja tekemään yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen kanssa, jotta voidaan lisätä yhdenmukaistamista vertailukelpoisempien lukujen saamiseksi; korostaa kuitenkin, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausumassa esitetty yleinen arvio virhetasosta ei osoita petoksen esiintymistä;
46. on huolestunut siitä, että toimiessaan mahdollisesti aliarvioitujen riskien pohjalta komissio ei kykene tehokkaasti suojaamaan unionin taloudellisia etuja; on huolestunut myös siitä, että tämä aiheuttaa sekaannusta vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle ja unionin kansalaisille, sillä komissio ottaa yhtäältä huomioon tilintarkastustuomioistuimen laskeman virhetason aloilla, joilla se on olennaisuusrajan alapuolella (luonnonvarat), mutta esittää oman arvioidun virhetasonsa maksamishetkellä aloilla, joilla tilintarkastustuomioistuimen virhetaso on olennaisuusrajan yläpuolella, mikä kyseenalaistaa sen tilinpäätösraportoinnin luotettavuuden;
47. pyytää tilintarkastustuomioistuinta ottamaan huomioon korjaavien toimenpiteiden vaikutuksen kokonaisvirhetasoon;
48. panee merkille vuoden 2020 vuosikertomukseen perustuvat tilintarkastustuomioistuimen seurantahuomautukset takaisinperintöjä koskevasta raportoinnista komission vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa ja toteaa, että se oli tilintarkastustuomioistuimen mukaan monimutkaista eikä aina selkeää; panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan komissio on tarkistanut raportointiaan, millä on saatu aikaan parannuksia; on kuitenkin huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että "aiempien maksujen oikaisujen" (5,6 miljardia euroa) ja asiaankuuluvien menojen prosenttiosuuden (3,3 prosenttia) esittäminen on riittämätöntä ja voi johtaa harhaan; panee erityisesti merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan esitettyihin lukuihin sisältyy ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotka eivät liity aiempiin maksuihin tai hyväksytyihin menoihin, ja jäsenvaltioiden ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, joiden ei voida katsoa johtuvan suoraan komissiosta;

49. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi, että vähäriskisten menojen virhetaso ei ollut olennainen, kun taas suuririskisten menojen virhetaso oli edelleen olennainen; korostaa, että eniten 3,0 prosentin virhetasoon vaikuttivat "Koheesio, palautumiskyky ja arvot" (1,2 prosenttiyksikköä) ja seuraavaksi eniten 'Luonnonvarat ja ympäristö' (0,7 prosenttiyksikköä), 'Naapurialueet ja muu maailma' (0,4 prosenttiyksikköä) ja 'Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous' (0,4 prosenttiyksikköä);
50. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin jakaa tarkastuksensa perusjoukon suuririskisiin menoihin (lähinnä kulujen korvaamiseen perustuvat maksut) ja vähäriskisiin menoihin (lähinnä tukioikeuksiin perustuvat maksut); panee kuitenkin huolestuneena merkille, että komissio luokittelee vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessaan menot suuririskisten, keskiuuren riskin ja vähäriskisten menojen luokkiin kansallisten viranomaisten, muiden kumppaneiden ja komission itsensä vuosittain tekemien tarkastusten perusteella; korostaa, että kun tilintarkastustuomioistuin ja komissio käyttävät eri riskiluokkia, vastuuvapauden myöntävän viranomaisen on vaikea tehdä vertailevaa analyysia kyseisistä kertomuksista; panee huolestuneena merkille, että tämä johtaa eroavaisuuteen tilintarkastustuomioistuimen suuririskisiä menoja koskevan laskelman (63,2 prosenttia) ja komission laskelman (22 prosenttia) välillä; muistuttaa, että tällaiset tilintarkastustuomioistuimen ja komission väliset erot haittaavat vastuuvapauden myöntävän viranomaisen tarvitsemien tietojen luotettavuutta;
51. panee huolestuneena merkille, että merkittäviä ongelmia havaittiin kulujen korvaamiseen perustuvissa menoissa, joiden osuus oli 63,2 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta perusjoukosta ja joiden arvioitu virhetaso oli 4,7 prosenttia; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien virheiden vaikutukset varainhoitovuoden hyväksytyihin menoihin olivat sekä olennaisia että laajalle ulottuvia;
52. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. joulukuuta 2021 päättyneen varainhoitovuoden tilinpäätöksessä hyväksytyt elpymis- ja palautumistukivälineen menot olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset) mutta Espanjalle suoritettavan maksun yhteydessä yhtä välitavoitetta ei ollut saavutettu tyydyttävästi, ja epäilee edelleen komission arviota kyseisiin elpymis- ja palautumistukivälineen menoihin liittyvästä välitavoitteesta ja tavoitteista; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan virhe ei ollut olennainen; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa tarkastuslausuman laadintaa varten ja perustaksi sen lausunnolle elpymis- ja palautumistukivälineen vuoden 2021 menojen sääntöjenmukaisuudesta; toteaa, että tarkastuksen perusjoukko koostui vuoden 2021 ainoasta maksuerästä eli Espanjalle suoritetusta maksusta ja siihen liittyvien ennakkomaksujen kirjanpidollisesta selvittämisestä; muistuttaa, että ainoa syy siihen, että havaittua virhettä ei kvantifioitu, oli se, että komissiolla ei ollut osasuorituksia koskevaa menetelmää; toteaa, että komissio julkaisi tällaisen menetelmän 21. helmikuuta 2023;

Talousarvio- ja varainhallinto

53. panee huolestuneena merkille, että vuonna 2021 sitoumusten toteutusaste oli hyvin alhainen, 68 prosenttia käytettävissä olleesta kokonaismäärästä, ja että alakohtaisten asetusten hyväksymisen viivästyminen vuonna 2021 viivästytti uusien ohjelmien käynnistämistä; pitää myönteisenä, että ERI-rahastojen yleinen käyttöaste kasvoi vuonna 2021, koska maksut olivat suurempia kuin vuonna 2020; korostaa, että vuoden 2021 lopussa oli jäljellä yhä noin 161 miljardia euroa, jotka on määrä käyttää vuonna 2025 tapahtuvaan ERI-rahastojen ohjelmien päättämiseen mennessä; toistaa huolensa huomattavista eroista jäsenvaltioiden käyttöasteissa ja siitä, että joillakin jäsenvaltioilla on edelleen käytettävissään yli 40 prosenttia sidotuista määristä; korostaa jälleen, että valtavat erot jäsenvaltioiden käyttövalmiuksissa ovat yksi vakavimmista esteistä vähemmän kehittyneiden alueiden tehokkaammalle kehitykselle;
54. panee merkille, että vuosien 2014–2020 ERI-rahastojen edelleen käyttämättä jääneet varat muodostavat suurimman osan unionin talousarvion maksattamatta olevista sitoumuksista; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti toteuttamisen edistymistä jäsenvaltioissa ja analysoimaan eroja keskittyen erityisesti vajaakäyttöön ja alhaisiin käyttöasteisiin; odottaa komissio toimittavan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle maakohtaisia arviointieja, joissa yksilöidään toistuvat ongelmat, ja toteuttavan kaikki asianmukaiset toimenpiteet tilanteen optimoimiseksi muun muassa teknisen avun ja parhaiden käytäntöjen vaihdon avulla;

55. panee jälleen huolestuneena merkille, että vuoden 2021 lopussa maksattamatta olevien sitoumusten määrä oli ennätyksellisen suuri, 341,6 miljardia euroa (unionin talousarvio ja maksattamatta olevat Next Generation EU -sitoumukset yhdessä); korostaa, että maksattamatta olevat sitoumukset ylittävät todennäköisesti 460 miljardia euroa vuonna 2023 mutta tämän jälkeen ne normaalisti vähenevät, kun Next Generation EU -välineen päättymisvaihe lähestyy; korostaa, että maksattamatta olevien sitoumusten tietty määrä on looginen seuraus unionin talousarviojärjestelmästä, jossa on maksusitoumus- ja maksumäärärahoja, mutta ilmaisee huolensa siitä, että huomattava määrä maksattamatta olevia sitoumuksia voi muodostaa riskin unionin talousarvion moitteettomalle ja normaalille toiminnalle tulevaisuudessa;
56. panee merkille, että unionin talousarvion maksattamatta olevat sitoumukset vähenivät vuoden 2020 lopun historiallisen korkealta tasolta ja että komissio ennustaa, että vuonna 2027 odotettavissa oleva kasvu kasvaa hieman pääasiassa maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen välisen eron pienenemisen vuoksi; katsoo, että tilintarkastustuomioistuin on useaan otteeseen huomauttanut, että maksattamatta olevia määriä voidaan vähentää vain, jos budjetoidut maksumäärärahat ylittävät maksusitoumusmäärärahat ja ne käytetään; kehottaa komissiota noudattamaan johdonmukaisesti tätä suositusta, joka on looginen sen vaatimuksen kanssa, että maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen välinen suhde säilytetään asianmukaisena;
57. painottaa, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä on käytettävissä lyhyempi aika yhteistyössä toteutettavan hallinnon piiriin kuuluvien varojen käyttöön kuin aiemmissa monivuotisissa rahoituskehyksissä; on tietoinen haasteista, jotka liittyvät näiden rahastojen hallintaan ja valvontaan sääntöjen noudattamisen ja moitteettoman varainhoidon varmistamista silmällä pitäen; on huolissaan Next Generation EU -ohjelman täytäntöönpanosta jäsenvaltioille aiheutuvan hallinnollisen rasitteen lisääntymisestä ja jäsenvaltioiden taipumuksesta asettaa Next Generation EU -ohjelman täytäntöönpano etusijalle perinteisiin yhteistyössä hallinnoitaviin rahastoihin nähden, kuten talousarvion valvontavaliokunnassa 23. tammikuuta 2023 järjestetyssä julkisessa kuulemisessa todettiin;
58. katsoo, että komission ohjeet eturistiriitojen välttämiseen ja hallintaan varainhoitoasetuksen mukaisesti aiheuttavat merkittävää ja perusteetonta byrokratiaa erityisesti pk-yrityksille, voittoa tavoittelemattomille järjestöille ja paikallistason osallistamISRakenteille; katsoo, että ohjeissa olisi keskityttävä taloudellisiin ja rahoituskellisiin hyötyihin sen sijaan, että niihin pyrittäisiin sisällyttämään henkilökohtaisen elämän tai yhteiskuntasuhteiden valvonta nimenomaan paikallisella tai alueellisella tasolla; pyytää komissiota noudattamaan täysimääräisesti suhteellisuusperiaatetta ja yksityisyyden suojaa koskevaa periaatetta asettamatta kaikkia toimijoita yleisen epäilyksen alaisiksi; kehottaa komissiota selvittämään nykyisiä ohjeitaan tässä suhteessa, jotta tilanne olisi selkeä hakijoille ja päätöksentekojelmille;
59. on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2020 kertomuksessaan yksilöimistä ja varainhoitovuoden 2021 osalta toistuneista asiaan liittyvistä riskeistä, nimittäin siitä, että eri talousarviovälineiden rinnakkaiseen hallintoon tarvittavia hallinnollisia resursseja ei ehkä ole saatavilla riittävästi ja että järjestelmän joustavuuden käyttöönotto covid-19-pandemian vaikutuksista selviytymiseksi voi johtaa vakiintuneiden valvontajärjestelmien heikkenemiseen;
60. panee huolestuneena merkille, että unionin talousarvioon kohdistuva ehdollisten velkojen kokonaisriski kasvoi vuosien 2020 ja 2021 välillä 131,9 miljardista eurosta 277,9 miljardiin euroon; toteaa, että kaksi suurinta syytä tähän merkittävään kasvuun olivat Next Generation EU -välineen käyttöönotto ja SURE-välineestä myönnettyjen lainojen määrän kasvu; on ymmärtänyt, että ehdollisista veloista unionin talousarviolle aiheutuvaa riskiä lievennetään nostamalla omien varojen enimmäismäärää ja tekemällä SURE-välineen lainoja koskevia jäsenvaltioiden vastatakauksia;

Suosituks

61. kannattaa painokkaasti tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;

62. kehottaa komissiota erityisesti

- a) varmistamaan unionin talousarvion suojaamisen hyödyntämällä yleisesti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja automatisoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä (Arachne, EDES jne.) ja perustamaan varainhoitoasetuksen seuraavien tarkistusten yhteydessä kiireellisesti integroidun ja yhteentoimivan järjestelmän, jonka käyttö on pakollista ja joka perustuu muun muassa olemassa oleviin välineisiin ja tietokantoihin; kehittämään elpymis- ja palautumisvälineen tulostaulun, jotta varmistetaan välitavoitteiden ja tavoitteiden kuvauksen ja tarkastuksen tulosten avoimuus; varmistamaan, että kaikki jäsenvaltiot käyttävät järjestelmiä ja keskusrekistereitä tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien ja lopullisten edunsaajien ilmoittamiseen;
- b) yksinkertaistamaan oleellisesti sääntöjä ja menettelyjä, kehittämään pakollisia koulutustilaisuuksia ja käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, ja parantamaan pk-yrityksille ja kansalaisjärjestöille, spin-off- ja startup-yrityksille, hallintoelimille ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja ohjeistusta vaarantamatta tarkastusten laatua;
- c) lisäämään edelleen Next Generation EU -välineeseen liittyviä komission ja jäsenvaltioiden hallinnollisia valmiuksia ja ehdottamaan tilintarkastustuomioistuinta, EPPOn ja OLAFia varten asianmukaisia budjettikohtia sen varmistamiseksi, että ne panevat Next Generation EU -välineeseen liittyvät uudet, tulevat tehtävät vaikuttavasti täytäntöön, unionin varojen suojaamiseksi;
- d) laatimaan yhteenvedon eri menoaloihin ja takaisinperintöihin liittyvien erojen syistä sekä eroista tuloksissa, jotka koskevat tilintarkastustuomioistuimen laskemaa arvioitua virhetasoa ja komission vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa laskemaa riskitasoa maksamishetkellä, ja tiedottamaan niistä vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä tekemään tilintarkastustuomioistuimen kanssa yhteistyötä sekä johdon että teknisellä tasolla, jotta voidaan ottaa käyttöön unionin menojen virhetasoa koskeva yhtenäinen menetelmä;
- e) tekemään yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen kanssa riskien luokittelumenetelmien ja tilintarkastusmenetelmien yhdenmukaistamiseksi;
- f) vertaamaan REACT-EU-välineen täytäntöönpanoasteita jäsenvaltioissa, joiden oli määrä saada rahoitustukea elpymis- ja palautumistukivälineestä, ja jäsenvaltioissa, joissa kansallinen elpymissuunnitelma on hyväksytty vain ehdollisena myöhemmässä vaiheessa (Unkari ja Puola), ja kartoittamaan havaittujen erojen syitä, erityisesti hallinnollisten valmiuksien saatavuuden osalta;
- g) tukemaan edelleen jäsenvaltioita sekä tarkastusten laadun parantamiseksi ja niiden määrän lisäämiseksi että petosten torjunnan parhaiden käytäntöjen jakamiseksi;
- h) yksinkertaistamaan menettelyä, myös rahoituksen edellytyksenä olevien asiakirjojen osalta, noudattaen tarkastus- ja seurantaperiaatteita;
- i) julkaisemaan tarkastuskertomuksensa, myös eturistiriitatapausten osalta, kohtuullisessa aikataulussa sen varmistamiseksi, että tarkastuskohde toteuttaa suositetut korjaavat toimet ja jatkotoimet;
- j) seuraamaan tarkasti mahdollista korruptio- ja petosriskiä;
- k) helpottamaan toimielinten välistä yhteistyötä pyrkimällä nopeuttamaan vastuuvapausmenettelyä vuoteen n+1 vaarantamatta kuitenkaan prosessin laatua;
- l) tehostamaan toimia avoimuuden lisäämiseksi varojen käytössä, myös lopullisia edunsaajia koskevien tietojen osalta, ja tiukentamaan varojen maksamista veroparatiiseihin sijoittautuneille yrityksille;
- m) kiinnittämään enemmän huomiota jäsenvaltioihin, joiden hallinto- ja valvontajärjestelmät ovat vain osittain luotettavia tai eivät ole lainkaan luotettavia ja joissa on kohonnut unionin varoihin liittyvien petosten ja korruption riski, ja osoittamaan näille jäsenvaltioille enemmän teknistä tukea;
- n) arvioimaan uudelleen, kuinka se on määrittänyt yhteisöjä kansalaisjärjestöiksi, määrittelemään ne selkeästi ja parantamaan edelleen unionin edunvalvontarekisteriä varmistaen, että unionin toimielimiä lähestyvät kansalaisjärjestöt rekisteröidään edunvalvojiksi; kehottaa lisäksi komissiota perustamaan tehokkaan mekanismin, jolla varmistetaan, että kansalaisjärjestöjen toiminta on unionin varojen mukaista, ja vaatimaan täyttä avoimuutta niiden rahoituksesta siten, että kaikkien rekisteröityjen yhteisöjen rahoituksesta saadaan syvällisempi käsitys, ja katsoo, että tämän olisi oltava edellytys lähestyttäessä kaikkia unionin toimielimiä, elimiä ja virastoja;

- o) sitoutumaan takaamaan avoimuusrekisterin sihteeristölle riittävät resurssit sen varmistamiseksi, että eturyhmien, edunvalvojen ja kansalaisjärjestöjen edunvalvontatoimintaa koskevien merkintöjen paikkansapitävyys voidaan tarkistaa ja että edunvalvonnasta tulee avoimempaa;
- p. laatimaan kansalaisjärjestöjen kanssa vakiosopimuksen unionin rahoituksen saamisen ehdoista; korostaa, että tämän sopimuksen on oltava yhtä sitova kaikille unionin toimielimille ja virastoille;

Unionin talousarvion tuloksellisuus

- 63. on tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen unionin talousarvion tuloksellisuudesta – tilanne vuoden 2021 lopussa, jossa keskitytään siihen, kuinka viisi horisontaalisen toimintapolitiikan painopistettä, jotka ovat ilmastonmuutoksen torjunta, biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen, sukupuolten tasa-arvo, Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteet ja digitaalinen, siirtymä, on valtavirtaistettu unionin talousarvioon;
- 64. pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan tämän tuloksellisuuskertomuksen valmistelulla on kielteinen vaikutus sen tarkastukseen ja uusiin unionin painopisteisiin; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätöksen jatkaa tuloksellisuusraportointia vuosikertomuksen kolmannessa luvussa aiemmin noudatettujen suuntaviivojen mukaisesti; huomauttaa, että voimassa olevien lakisääteisten määräaikaisten vuoksi tilintarkastustuomioistuimen voi olla vaikeaa sisällyttää arviotaan vuotuisesta hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksesta vuosikertomukseensa; kehottaa tilintarkastustuomioistuinta ottamaan vuotuiset hallinto- ja tuloksellisuuskertomukset huomioon vuotuisessa raportoinnissaan tai tarvittaessa erillisessä asiakirjassa, jotta ne voidaan huomioida vuotuisessa vastuuvapausmenettelyssä; palauttaa mieliin, että tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöä lisättiin jo vuonna 2023 Next Generation EU -välineen aiheuttaman työmäärän kasvun huomioon ottamiseksi;
- 65. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys tarjoaa puutteet useimpien horisontaalisten painopisteiden käsittelylle, että tilintarkastustuomioistuimen valitsemat horisontaaliset toimintapolitiittiset painopisteet sisältyvät valittuihin unionin meno-ohjelmiin ja että komissio on kehittänyt menetelmiä, joilla seurataan menoja joidenkin horisontaalisten toimintapolitiittisten painopisteiden osalta;
- 66. on huolissaan siitä, että vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa esitetään liian myönteiset johtopäätökset edistymisestä valtavirtaistamistavoitteiden saavuttamisessa, että saatavilla on vain vähän tietoa siitä, edistääkö rahoitus mielekkäällä tavalla useita painopisteitä samanaikaisesti, että komission tuloksellisuuskehys on keskittynyt pääasiassa tuottoihin eikä vielä mittaa tuloksia ja että komissiolla on haasteita raportoitujen tietojen arvioinnissa;
- 67. panee merkille, että komission mukaan ilmastoa ja biologista monimuotoisuutta koskevat painopisteet on sisällytetty tuloksellisuuskehykseen, mutta panee erittäin huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessaan 09/2022 ”Ilmastomenot EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020” esittämät lisähavainnot; on huolestunut siitä, että ilmoitetut menot eivät aina olleet merkityksellisiä ilmastotoimien kannalta ja että unionin talousarviosta ilmastoon ja biologiseen monimuotoisuuteen osoitettu osuus oli ilmoitettu liian suurena; panee lisäksi huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot, joiden mukaan ilmastomenoja koskeva raportointi oli kokonaisuutena epäluotettavaa, sillä menetelmä oli hyvin arvionvarainen ja siinä seurattiin ainoastaan menojen potentiaalisia myönteisiä vaikutuksia ilmastoon mutta ei arvioitu menojen lopullista myötävaikutusta unionin ilmastotavoitteisiin; panee huolestuneena merkille, että vaarana oli se, että suunnitellut tai sidotut määrät eivät tulisi käytetyiksi, mikä on saattanut paisuttaa raportoituja ilmastomenoja entisestään; on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, että vuosien 2021–2027 ilmastoraportointiin on odotettavissa vain vähäisiä parannuksia; pitää valitettavana, ettei komissio ollut vielä korjannut ilmoitetuissa luvuissa olevia puutteita uudella menetelmällään; ilmaisee syvän pettymyksensä komission reaktioon, joka on osoitus vastuun puutteesta ja siitä, että sen menetelmässä olevia puutteita ei ole täysin tunnustettu; ei voi hyväksyä komission lausumaa, jonka mukaan erimielisyys vastuuvapauden myöntävän viranomaisen jäsenten kanssa on hyväksyttävä, sillä tilintarkastustuomioistuimen mukaan ilmastotoimiin kaudella 2014–2020 käytetyksi ilmoitettu määrä oli ilmoitettu ainakin 72 miljardia euroa liian suureksi;
- 68. on huolestunut siitä, että aiempia menoja, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto mukaan luettuna, ei mahdollisesti ole analysoitu kattavasti; katsoo, että kattavat vaikutustenarvioinnit ovat tarpeellisia unionin talousarvion tuloksellisuuden varmistamiseksi; pitää sääntelyntarkastelulautakunnan roolia olennaisen tärkeänä; kannustaa komissiota kehittämään välineitä ja menettelyjä, jotka mahdollistavat sen käytettävissä olevan asiantuntemuksen tehokkaan käytön; kehottaa komissiota perustelevaan erikseen tapaukset, joissa se poikkeaa suosituksista;

69. panee merkille, että sukupuolten tasa-arvon sisällyttämisessä tuloksellisuuskehyykseen on edistytty; panee erittäin huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin on havainnut sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisessa puutteita, joista on lisäksi käyty useita keskusteluja parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnassa; pitää valitettavana, että komission ensimmäisessä arvioissa unionin talousarvion kokonaisvaikutuksesta sukupuolten tasa-arvon edistämiseen ilmeni puutteita; panee huolestuneena merkille, että komissio jatkaa unionin ohjelmien täytäntöönpanoa, vaikka niissä ei aseteta sukupuolten tasa-arvolle lainkaan menotavoitteita eikä juurikaan indikaattoreita; kehottaa komissiota edistämään edelleen sukupuolten tasapuolista edustusta ja sukupuoli-tietoista budjetointia varoja kohdennettaessa; kehottaa komissiota kehittämään pikaisesti sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista koskevan menetelmän, jotta sukupuolten tasa-arvonäkökulma voidaan sisällyttää kaikkiin politiikan aloihin;
70. pitää valitettavana, että unionin ohjelmien edistymisestä kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on saatavilla vain vähän tietoa; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen aiemmasta tarkastustyöstä käy ilmi, että komissio ei raportoi talousarvion vaikutuksesta kestävä kehityksen tavoitteisiin; suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on alkanut raportoida unionin meno-ohjelmien ja kestävä kehityksen tavoitteiden välisistä yhteyksistä;
71. pitää myönteisenä, että digitaalinen siirtymä on uusi painopiste; on ymmärtänyt, että komissio on antanut tietoja erityisohjelmien vaikutuksesta digitaaliseen siirtymään, ja odottaa tilintarkastustuomioistuimelta viimeisintä arviota tämän painopisteen täytäntöönpanoa koskevan komission raportoinnin luotettavuudesta;

Suosituks

72. kannattaa painokkaasti tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
73. kehottaa komissiota lisäksi
- tehostamaan tuloksellisuusraportointia edellä mainituilla aloilla, mukaan lukien ilmasto, sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen ja maantieteellinen tasapaino;
 - toteuttamaan jatkotoimia tilintarkastustuomioistuimen suositusten johdosta, jotta unionin menot voidaan yhdistää paremmin sen ilmasto-, biodiversiteetti-, sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamis- ja energiatavoitteisiin;
 - esittämään vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa selkeän ja kattavan arvioinnin ohjelmien tuloksellisuudesta;
74. korostaa, että vastuuvapauden myöntävä viranomainen pitää erittäin tärkeänä, että tilintarkastustuomioistuin panee nämä suositukset täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti, ja arvioi tilannetta perusteellisesti seuraavassa vastuuvapausmietinnössä;

Tulot

75. panee merkille, että unionin talousarvion tulot koostuvat omista varoista, ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista, joilla rahoitetaan pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen menoja, ja muista tuloista; toteaa, että bruttokansantuloon perustuvat omat varat olivat 115,8 miljardia euroa (48,2 prosenttia), talousarviotakaukset, lainanotto ja lainananto Next Generation EU -välineen yhteydessä 55,5 miljardia euroa (23,2 prosenttia), unionin sopimuksiin ja ohjelmiin liittyvät rahoitusosuudet ja palautukset 19,8 miljardia euroa (8,3 prosenttia), perinteiset omat varat 19,0 miljardia euroa (7,9 prosenttia), arvonlisäveroon perustuvat omat varat 17,9 miljardia euroa (7,5 prosenttia), muovipakkauksijätteen perustuvat omat varat 5,9 miljardia euroa (2,5 prosenttia) ja muut tulot 5,7 miljardia euroa (2,4 prosenttia);
76. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki komission 55 perintämääräyksestä koostuvan otoksen, joka oli suunniteltu niin, että se oli edustava kaikkien tulolähteiden osalta, ja komission järjestelmät, joilla varmistetaan erilaiset omat varat ja hallinnoidaan niitä, perinteisten omien varojen kirjanpito- ja hallinnointijärjestelmät kolmessa jäsenvaltiossa sekä budjettipääosaston ja Eurostatin vuotuisiin toimintakertomuksiin sisältyvien sääntöjenmuutoksia koskevien tietojen luotettavuuden;

77. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, että tulojen virhetaso ei ollut olennainen; panee merkille, että tuloihin liittyvät tarkastetut järjestelmät olivat yleisesti ottaen vaikuttavia mutta eräissä jäsenvaltioissa perinteisten omien varojen keskeiset sisäisen valvonnan menettelyt ja alv-varaumien ja perinteisiä omia varoja koskevien avointen kohtien hallinnointi komissiossa havaittiin yhä jatkuvien puutteiden vuoksi vain osittain vaikuttaviksi;
78. panee huolestuneena merkille, että tullien osalta riskinä on, että tuojat jättävät ne ilmoittamatta kansallisille tulliviranomaisille tai ilmoittavat ne virheellisesti; korostaa, että tuloja koskeva tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunto ei kattanut näitä määriä, joita kutsutaan "tullivajeeksi" ja jotka ovat petosten vuoksi jääneet kirjaamatta jäsenvaltioiden perinteisten omien varojen kirjanpitojärjestelmiin; panee huolestuneena merkille, että tullivaje saattaa vaikuttaa jäsenvaltioiden vahvistamien tullien määrään; on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan unionin toimet, joilla on pyritty pienentämään vajetta tai lieventämään sitä riskiä, että perinteisiä omia varoja ei saada kerättyä täysimääräisesti, olivat kolmantena vuonna peräkkäin puutteellisia; on huolestunut siitä, että jäsenvaltioissa on ollut jo vuosien ajan vakavia puutteita perinteisiä omia varoja koskevassa kirjanpidossa ja hallinnoinnissa; panee huolestuneena merkille, että useissa komission tullitoimintasuunnitelman toimissa ei ole edistytty riittävästi;
79. panee tyytyväisenä merkille, että pitkään avoimina olleiden perinteisiä omia varoja koskevien kohtien määrä oli laskenut merkittävästi vuosina 2019–2021 ja että komissio oli uudistanut perinteisiä omia varoja koskevien tarkastustulosten käsittelyä koskevaa menettelyä, ja kannustaa komissiota sisällyttämään siihen järjestelmän, jolla jäsenvaltioiden puutteet luokiteltaisiin sen mukaan, mikä niistä on ratkaistava ensin, ja asettamaan määräajat jatkotoimille jäsenvaltioiden vastausten perusteella;
80. panee merkille, että budjettipääosasto on kuudetta vuotta perättäin pitänyt voimassa varauman, jonka mukaan unionin talousarvioon siirretyt perinteisten omien varojen määrät vuosilta 2011–2017 ovat epätarkkoja Kiinasta tuotujen tekstiilien ja jalkineiden aliarvostuksen vuoksi; panee merkille, että Euroopan unionin tuomioistuin julkisti 8. maaliskuuta 2022 lopullisen päätöksensä komission Yhdistynyt kuningaskuntaa vastaan käynnistämässä rikkomusmenettelyssä ja totesi, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ollut noudattanut unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan omien varojen osalta;

Suosituks

81. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitetyt suositukset; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
82. kehottaa komissiota lisäksi
- parantamaan perinteisten omien varojen taloudellisten riskien arviointia panemalla oikea-aikaisesti täytäntöön tullitoimintasuunnitelman asiaankuuluvat toimenpiteet;
 - varmistamaan unionin talousarvion suojaamisen hyödyntämällä yleisesti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja automatisoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä ja perustamaan kiireellisesti integroidun ja yhteentoimivan järjestelmän, joka perustuu muun muassa olemassa oleviin välineisiin ja tietokantoihin;

Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

83. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehysten otsakkeen 1 "Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous" osuus unionin talousarviosta oli 10,2 prosenttia eli 18,5 miljardia euroa ja että tästä määrästä 10,8 miljardia euroa (58,7 prosenttia) käytettiin tutkimukseen, 2,6 miljardia euroa (13,9 prosenttia) avaruusalaan, 2,2 miljardia euroa (11,8 prosenttia) liikenteeseen, energiaan ja digitaalitalouteen, 1,5 miljardia euroa InvestEU-ohjelmaan ja 1,4 miljardia euroa (7,4 prosenttia) muihin aloihin;
84. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki 130 tapahtuman tilastollisesti edustavan otoksen, joka kattoi kaikkentyyppiset monivuotisen rahoituskehysten tämän otsakkeen menot, tiedot, jotka talouden ja rahoituksen pääosasto, tutkimuksen ja innovoinnin pääosasto ja Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto antavat vuotuisissa toimintakertomuksissaan sääntöjenmukaisuudesta ja jotka on sisällytetty komission vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomukseen, sekä valitut komission tietotekniset järjestelmät;

85. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että sisämarkkinoiden, innovoinnin ja digitaalitalouden alan menojen arvioitu virhetaso oli olennainen, 4,4 prosenttia, kun se oli edellisenä vuonna ollut 3,9 prosenttia; toteaa huolestuneena, että komission laskema riski maksamishetkellä oli 1,3 prosenttia, mikä on sekä olennaisuusrajan että tilintarkastustuomioistuimen arvioidun virhetason vaihteluvälin alapuolella; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, että komission jo toteuttamista toimenpiteistä huolimatta virhetaso esitettiin edelleen liian alhaisena;
86. panee merkille, että Horisontti 2020 -puiteohjelma muodosti edelleen suurimman osan tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyneistä hankkeista, ja toteaa, että tarkastukseen ei ollut vielä poimittu yhtään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman hanketta; huomauttaa, että Horisontti 2020 -puiteohjelman ja seitsemännen puiteohjelman menot olivat edelleen riskialttiita ja ne olivat havaittujen virheiden pääasiallinen lähde;
87. panee huolestuneena merkille, että säännöt, jotka koskevat Horisontti 2020 -puiteohjelman henkilöstökulujen ilmoittamista, olivat yksinkertaistamispyrkimyksistä huolimatta edelleen monimutkaiset ja henkilöstökulujen laskeminen oli edelleen merkittävä virhelähde kuluilmoituksissa; pitää valitettavana, että yksi virheiden pääasiallisista syistä oli se, että henkilöstökulujen laskentamenetelmää oli sovellettu virheellisesti; on tyytyväinen siihen, että sen seuraajaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan sisältyy määräys kertakorvausten ja yksikkökustannusten laajemmasta käytöstä henkilöstökustannuksissa; katsoo siksi, että komission olisi entisestään lujitettava ja helpotettava henkilöstökustannusten ilmoittamisen virtaviivaistamista ja edistettävä yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen laajempaa käyttöä, sillä ne ovat ennakoedellytyksiä virhetasojen vakauttamiselle olennaisuusrajan alapuolelle; kehottaa kiinnittämään huomiota tilintarkastustuomioistuimen huomautukseen, jonka mukaan yksityiset toimijat, erityisesti pk-yritykset ja uudet toimijat, ovat virhealttiita;
88. toteaa, että vuonna 2021 sisämarkkinaohjelman erityistuki tuotti tuloksia hyvien käytäntöjen ja menestystarinoiden levittämisen suhteen yhteisötalouden aloitteiden tukemisessa paikallis- ja aluetasolla ja yhteisötalouden edistämistä ajavan eurooppalaisen verkoston tukemisessa; panee merkille, että komissio toteutti vuonna 2021 kampanjan mainostaakseen rahoituksen saatavuutta koskevaa verkkosivustoa ja sarjan pk-yrityksille tarkoitettuja EU:n tukivälineitä käsitteleviä verkkoseminaareja sekä sosiaalisen viestinnän foorumeille omistetun kampanjan (Outreach to Businesses and Citizens), jossa korostettiin rajat ylittävää yritystukea ja pk-yritysten mahdollisuuksia;
89. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 15/2022 "Horisontti 2020 -puiteohjelmaan osallistumisen laajentamiseen tähtäävät toimenpiteet olivat hyvin suunniteltuja, mutta kestävä muutos riippuu pääasiassa kansallisten viranomaisten toimista", että vaikka osallistumista laajentavien toimenpiteiden suunnittelu oli enimmäkseen tarkoituksenmukaista, niiden avulla voidaan vain vauhdittaa tutkimus- ja innovaatiotoiminnan edistymistä; on tyytyväinen siihen, että vaikka laajentamistoimenpiteiden täytäntöönpanossa on ollut haasteita, niiden ensimmäiset tulokset ovat havaittavissa; panee huolestuneena merkille, että komissio ei ole toteuttanut riittäviä järjestelyjä seurata osallistumista laajentavien toimenpiteiden vaikutusta; korostaa tilintarkastustuomioistuimen päätelmää, että sellaisten tilanteiden välttämiseksi, joissa suurin osa osallistumista laajentavista hankkeista toteutetaan vain muutamissa maissa, komission olisi seurattava tiiviisti, missä määrin eri maat ovat mukana Horisontti Eurooppa -puiteohjelman laajentamistoimenpiteissä, ja jos merkittävää epätasapainoa ilmenee toistuvasti, laajennettava osallistumismallin kattavuutta;
90. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 07/2022 "Pk-yritysten kansainvälistymistä tukevat välineet", että pk-yritysten kansainvälistymisstrategian täytäntöönpano jäi komissiolta puutteelliseksi; on tyytyväinen siihen, että Yritys-Eurooppa-verkosto on pääsemässä keskeisiin tavoitteisiinsa, mutta pitää valitettavana, että sen näkyvyys ja kattavuus kolmansissa maissa eivät ole optimaalisia; panee merkille, että Startup Europe -aloitteella vastattiin tärkeisiin tarpeisiin, mutta tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kestävyys, seuranta ja koordinointi vaihtelevat;

Suosituks

91. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitetyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
92. kehottaa komissiota lisäksi
- a) yksinkertaistamaan sääntöjä ja menettelyjä, kehittämään pakollisia koulutustilaisuuksia ja käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, ja parantamaan pk-yrityksille, spin-off- ja startup-yrityksille, hallintoelimille ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja ohjeistusta vaarantamatta tarkastusten laatua;

- b) antamaan edunsaajille ohjeita ohjelmien välisistä eroista keskittyen vertaamaan Horisontti Eurooppa-
puiteohjelmaan liittyviä tukikelpoisuusnäkökohtia Horisontti 2020 -puiteohjelmaan ja vastaaviin ohjelmiin
nähdin;
- c) varmistamaan unionin talousarvion suojaamisen hyödyntämällä yleisesti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja
automatoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä ja perustamaan kiireesti integroidun ja
yhteentoimivan järjestelmän, joka perustuu muun muassa olemassa oleviin välineisiin ja tietokantoihin;
- d) pyrkimään siihen, että laajenevasti osallistuvat maat osallistuvat tasapuolisemmin laajentamistoimenpiteisiin;
- e) tarjoamaan tukea, edistämään hankkeiden edunsaajien ja mahdollisten teollisuutta edustavien kumppanien välisiä
yhteyksiä erityisesti sellaisten jo olemassa olevien unionin aloitteiden avulla, joilla pyritään luomaan yhteyksiä
tutkimusalan ja yritysten välille, ja tukemaan lisää hankkeiden näkyvyyttä kannustamalla edunsaajia päivittämään
tiedot hankkeiden tuloksista säännöllisesti ja asettamaan tulokset julkisesti saataville tähän tarkoitukseen
perustetuilla unionin foorumeilla;
- f) lisäämään pk-yritysten kansainvälistymiseen suunnattavan tuen tunnettua, johdonmukaisuutta ja kestävyyttä;
toteaa jälleen, että on tarpeen yksinkertaistaa sääntöjä ja menettelyjä, kehittää pakollisia koulutustilaisuuksia ja
tarjota käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, sekä parantaa pk-yrityksille, spin-off- ja startup-
yrityksille, hallinto- ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja
ohjeistusta;

Koheesio, palautumiskyky ja arvot

- 93. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 2 ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” osuus unionin
talousarviosta oli 44,1 prosenttia eli 80,1 miljardia euroa; tästä määrästä 45,5 miljardia euroa (56,9 prosenttia)
käytettiin Euroopan aluekehitysrahastoon (EAKR) ja muihin alueellisiin toimiin, 19,4 miljardia euroa
(24,2 prosenttia) Euroopan sosiaalirahastoon (ESR), 9,7 miljardia euroa (12,1 prosenttia) koheesiorahastoon,
2,4 miljardia euroa (3,0 prosenttia) Erasmus+ -ohjelmaan, 1,0 miljardia euroa (1,2 prosenttia) Verkkojen Eurooppa
-välinen liikenneosioon, 0,6 miljardia euroa (0,7 prosenttia) ERI-rahastoihin ja 1,5 miljardia euroa (1,9 prosenttia)
muihin aloihin;
- 94. pitää myönteisenä, että käyttöaste kasvoi vuonna 2021, jolloin unionin talousarviosta maksettiin 56 miljardia euroa
EAKR:n/koheesiorahaston rahoitusta, kun se aiempina vuosina oli keskimäärin 40,6 miljardia euroa, minkä johdosta
käyttöaste oli noin 75 prosenttia marraskuun 2022 lopussa (verrattuna 67 prosenttiin vuoden 2021 lopussa); panee
tyytyväisenä merkille, että kesäkuun 2022 loppuun mennessä ruohonjuuritasolla oli valittu lähes miljoona hanketta
(988 000 hanketta);
- 95. huomauttaa, että EAKR:n, koheesiorahaston ja EUSR:n rahoituksella on ollut keskeinen rooli covid-19-pandemian
seurausten hillitsemisessä, lähentymisen edistämisessä ja sen varmistamisessa, ettei ketään jätetä jälkeen; panee
merkille CRII+ -välineen tarjoaman poikkeuksellisen joustavuuden, jonka ansiosta kauden 2014–2020
kohdentamattomista talousarviomäärärahoista on maksettu noin 23 miljardia euroa; panee merkille, että REACT-
EU-välineen 50,6 miljardin euron lisärahoitus on myös korvamerkitty vuoteen 2023 saakka kriisien korjaamiseen ja
elpymiseen, jotta voidaan kuroa umpeen kuilu alkuvaiheen kriisitoimien ja pidemmän aikavälin elpymisen välillä;
- 96. panee tyytyväisenä merkille, että REACT-EU oli ensimmäinen Next Generation EU -väline, jolla kanavoitiin tehokasta
tukea Euroopan taloudelle, yrityksille ja työntekijöille ruohonjuuritasolla, ja että siitä myönnettiin muun muassa yli
4,6 miljardia euroa avustuksia käyttöpääoman muodossa yli 754 000 pk-yritykselle ja osoitettiin 4,4 miljardia euroa
erityisesti covid-19-pandemian torjuntaan liittyviin terveydenhuoltotoimenpiteisiin ja 2 miljardia euroa sairaaloiden
lääkinnällisten laitteiden hankintaan; panee merkille, että tästä välttämättömästä rahoituksesta on maksettu 13 200
hengityskonetta ja 12 500 sairaalapaikkaa tehohoitoyksiköille ja että koheesiopolitiikan rahoitusta on käytetty
372 miljoonaa euroa kaikkiin rokotuskustannuksiin, mukaan lukien 133 miljoonaa covid-19-rokotetta ja tarvittava
jäähdytysinfrastruktuuri;
- 97. panee tyytyväisenä merkille, että EaSI-ohjelman rahoitusvälineillä (joihin kuuluvat mikrorahoitusta ja yhteiskun-
nallista yrittäjyyttä koskeva takuu, investointivalmiuksia kehittävä aloite ja lainarahasto) tuettiin vuonna 2021
edelleen mikroyrityksiä ja yhteiskunnallisia yrityksiä ja että ohjelman käynnistämisen ja syyskuun 30. päivän 2021
välisenä aikana allekirjoitettiin 401 miljoonan euron arvosta takauksopimuksia, joiden tuloksena mikroyrityksille ja
yhteiskunnallisille yrityksille myönnettiin kaikkiaan 154 137 lainaa, joiden arvo oli yhteensä 2,5 miljardia euroa;
pitää kuitenkin valitettavana, että EaSI-ohjelma käynnistyi myöhään vuonna 2021 covid-19-pandemian ja muiden
ongelmien vuoksi;

98. toteaa, että unionissa keskimäärin useampi kuin joka viides henkilö ja joka neljäs lapsi on edelleen köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa; muistuttaa, että unioni on sitoutunut tukemaan kaikkein vähävaraisimpia FEAD-rahaston ja ESR+:n kautta ja lievittämään siten unionissa köyhyyden pahimpia muotoja, kuten ruoan puutetta, asunnottomuutta ja lapsiköyhyyttä; panee merkille, että FEAD-rahastosta saa tukea vuosittain noin 13 miljoonaa ihmistä, joista noin neljä miljoonaa on alle 15-vuotiaita lapsia;
99. panee tyytyväisenä merkille komission tiiviin yhteistyön jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa täytäntöönpanon nopeuttamiseksi ruohonjuuritasolla, erityisesti vaikeuksissa oleviksi katsottujen ohjelmien osalta, ja niiden auttamiseksi ratkaisemaan tähän liittyvät merkittävät ongelmat; panee merkille, että komissio antoi jäsenvaltioille varhaista ohjausta sen varmistamiseksi, että niillä oli riittävästi aikaa valmistautua ohjelmakauden päättämiseen, ja hyväksyi lokakuussa 2021 asiaa koskevat suuntaviivat, jotka toimitettiin jäsenvaltioille verkkoseminaarien ja koulutuskurssien muodossa;
100. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki 243 tapahtumasta koostuvan tilastollisesti edustavan otoksen tämän monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen eri menoista; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston ja alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston vuotuisissa toimintakertomuksissa annetut sääntöjenmukaisuustiedot, jotka sisällytettiin sen jälkeen komission vuotuiseseen hallinto- ja tuloksellisuuskertomukseen, sekä kansallisten tarkastusviranomaisten tekemän työn;
101. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että koheesion, palautumiskyvyn ja arvojen alan menojen virhetaso oli olennainen ja monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 2 arvioitu virhetaso oli 3,6 prosenttia, kun se oli edellisenä vuonna 3,5 prosenttia; panee merkille, että alaotsakkeen 2 a menojen arvioitu virhetaso oli 4,1 prosenttia; huomauttaa, että komissio ilmoitti, että yhdistetty kokonaisriskitaso maksamishetkellä oli monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 2 osalta 1,7–2,3 prosenttia, kun taas alaotsakkeen 2 a osalta komissio arvioi, että riski maksamishetkellä oli 1,8–2,5 prosenttia; kehottaa kiinnittämään huomiota komission ja tilintarkastustuomioistuimen lukujen välisiin eroihin;
102. panee tyytyväisenä merkille, että komissio on parantanut enimmäisriskin arviointimenetelmäänsä, mutta toteaa huolestuneena, että sen varmennusmalliin liittyy yhä toimintariskejä; on huolissaan siitä, että komissio esittää vähimmäisarvion virhetasosta, joka ei ole lopullinen; panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen toteamuksen, että koska asiakirjatarkastuksissa ei välttämättä havaita ja korjata sääntöjenvastaisia menoja, niiden arvo tarkastusviranomaisten raportointien jäännösvirhetasojen oikeellisuuden vahvistamisessa on vähäinen; toteaa huolestuneena, että tarkastusviranomaisten riskiluokitus ei aina vaikuta siihen, valitaanko tapahtuma sääntönmukaisuustarkastuksiin;
103. painottaa, että koheesiota koskevassa otsakkeessa yleisimmät tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat virheet olivat tukeen oikeuttamattomia kuluja, tukeen oikeuttamattomia hankkeita ja sisämarkkinasääntöjen rikkomisia, erityisesti julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien sääntöjen noudattamatta jättämistä;
104. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen viiden viime vuoden aikana toimittamat tarkastustulokset osoittavat, että tällä hetkellä käytössä olevat tarkastukset eivät vielä riittävästi korvaa alan suurta luontaista virheriskiä ja että tämä koskee erityisesti hallintoviranomaisia, joiden tarkastukset ovat edelleen osittain teottomia edunsaajien ilmoittamiin menoihin liittyvien sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisessä tai havaitsemisessa; pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuimen laskemaan arvioituun virhetasoon vaikuttaa eniten hallintoviranomaisten heikko päätöksenteko, esimerkiksi tukeen oikeuttamattomien hankkeiden tai sääntöjenvastaisen valtiontuen hyväksyminen;
105. toteaa huolestuneena, että tarkastusviranomaisten työn toteutus- ja dokumentointitavassa on yhä puutteita; on huolissaan siitä, että kun tilintarkastustuomioistuin suoritti uudelleen kansallisten tarkastusviranomaisten tarkastuksia, se havaitsi useissa tapauksissa kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä, joita kansalliset tarkastusviranomaiset eivät olleet aiemmin havainneet;

106. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi erityiskertomuksessaan 08/2022 ”Pk-yritysten kilpailukyvyyn parantamiseen tähtäävä Euroopan aluekehitysrahaston tuki”, että jäsenvaltiot eivät käyttäneet EAKR:ää riittävän kohdennetusti pk-yritysten kilpailukyvyyn parantamiseen; on huolissaan siitä, että EAKR:n tuki ei parantanut merkittävästi tuettujen pk-yritysten kilpailukykyä, ja panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan itsenäisten hankkeiden tukeminen rajoittaa EAKR:n mahdollisia vaikutuksia; panee huolestuneena merkille, että EAKR:n valintamenettelyt eivät ole riittävän kilpailukykyisiä ja että suurin osa tuesta myönnetään avustuksina eikä takaisinmaksettavana tukena;
107. kehottaa komissiota lopettamaan kaiken rahoituksen, jonka kohteina ovat islamismi, järjestöt, joilla on yhteyksiä islamismiin, sekä kampanjat, joissa ihannoitetaan hijabia ja pyritään oikeuttamaan sen käyttö;

Suosituks

108. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
109. kehottaa komissiota lisäksi
- jatkamaan yhteistyötä tilintarkastustuomioistuimen kanssa tietoja koskevien standardien ja säädöstekstien tulkinnan yhdenmukaistamiseksi edelleen;
 - tekemään EDESin ja Arachnen kaltaisten tietoteknisten välineiden käytöstä pakollista ja järjestelmällistä kaikkien unionin varojen yhteydessä, yhteistyöhön perustuva hallinnointi mukaan luettuna, ja varmistamaan uuden teknologian paremman käytön, jotta voidaan lisätä valvontaa ja suojata unionin talousarviota petoksilta ja varojen väärinkäytöltä;
 - varmistamaan unionin talousarvion suojaamisen hyödyntämällä yleisesti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja automatisoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä ja perustamaan kiireellisesti integroidun ja yhteentoimivan järjestelmän, joka perustuu muun muassa olemassa oleviin välineisiin ja tietokantoihin;
 - raportoimaan ohjelmakauden alussa suoritetuista varhaisista ennaltaehkäisevistä järjestelmätarkastuksista, jotta voidaan vahvistaa jäsenvaltioiden valvontajärjestelmien tehokkuus, sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi käytössä oleva järjestelmä mukaan luettuna;
 - tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden tarkastusviranomaisten kanssa sen varmistamiseksi, että erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitukseen liittyvä päällekkäisen rahoituksen riski katetaan hyvin kansallisissa tarkastuksissa; vaatii komissiota suorittamaan aihekohtaisia tai säännönmukaisuuden tarkastuksia, jotka on räätälöity suuririskisille alueille ja/tai jäsenvaltioille;
 - yksinkertaistamaan sääntöjä ja menettelyjä, kehittämään pakollisia koulutustilaisuuksia ja käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, ja parantamaan pk-yrityksille, spin-off- ja startup-yrityksille, hallintoelimille ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja ohjeistusta vaarantamatta tarkastusten laatua;

Luonnonvarat ja ympäristö

110. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehysten otsakkeen 3 ”Luonnonvarat ja ympäristö” osuus unionin talousarviosta oli 31,3 prosenttia eli 56,8 miljardia euroa; toteaa, että tästä määrästä 38,3 miljardia euroa (67,3 prosenttia) käytettiin Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) suoriin tukiin, 14,6 miljardia euroa (25,7 prosenttia) maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon (maaseuturahasto), 2,5 miljardia euroa (4,5 prosenttia) maataloustukirahaston markkinoihin liittyviin menoihin, 0,9 miljardia euroa (1,6 prosenttia) meri- ja kalatalousalaa, 0,4 miljardia euroa (0,7 prosenttia) ympäristön ja ilmastotoimien ohjelmassa (LIFE) ja 0,1 miljardia euroa (0,2 prosenttia) muilla aloilla;
111. panee merkille, että vuosi 2021 oli YMP:n kaksivuotisen siirtymäkauden ensimmäinen vuosi, jolloin vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluvia Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tukipaketteja käytettiin YMP:n täytäntöönpanoon siirtymäsääntöjen mukaisesti samalla, kun kauden 2014–2020 maaseudun kehittämisohjelmia jatkettiin; panee myös merkille, että vuoden aikana sidottiin ja maksettiin monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 vuodeksi 2021 budjetoitu maataloustukirahaston 40,7 miljardin euron rahoitus; panee merkille, että maaseuturahaston ja Next Generation EU -välineen vuoden 2021 maksusitoumusmäärärahoista (17,7 miljardia euroa) maksettiin 624 miljoonaa euroa vuonna 2021 ja että 14 miljardia euroa vuoden 2021 maksuista liittyi ennen vuotta 2021 tehtyihin sitoumuksiin;

112. pitää valitettavana, ettei Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) varoja käytetä riittävästi; korostaa, että EMKR:n 5,69 miljardin euron määrärahoista, jotka olivat käytettävissä yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin vuosina 2014–2020, oli sidottu vain 4,1 miljardia euroa vuoden 2021 loppuun mennessä; panee merkille, että EMKR:n varojen puutteellinen käyttö johtuu todennäköisesti siitä, että mahdollisten edunsaajien on vaikea jättää rahoitushakemuksia ja niiden käsittely on hankalaa, ja pyytää komissiota analysoimaan, miksi näin on;
113. panee merkille, että jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön hallinto- ja valvontajärjestelmiä kaksinkertaisen rahoituksen tunnistamiseksi ja että käytössä on menettelyjä tällaisten tilanteiden korjaamiseksi tarvittaessa; panee myös merkille, että jos tarkastuksissa ja menettelyissä havaitaan puutteita, komissio voi suositella parannuksia jäsenvaltioille ja tarvittaessa tehdä rahoitusoikaisuja unionin talousarvion suojaamiseksi;
114. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki 212 tapahtuman tilastollisesti edustavan otoksen, joka kattoi kaikentyyppiset monivuotisen rahoituskehyksen tämän otsakkeen menot; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki myös sääntöjenmukaisuustiedot, jotka maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto ja ilmastotoimien pääosasto antavat vuotuisissa toimintakertomuksissaan ja jotka on sen jälkeen sisällytetty komission vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomukseen, sekä jäsenvaltioiden valitut järjestelmät;
115. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että luonnonvarojen alan virhetaso oli lähellä olennaisuusrajaa, arviolta 1,8 prosenttia, kun se edellisen varainhoitovuoden aikana oli 2,0 prosenttia, ja että suurin osa havaituista virheistä koski maaseudun kehittämiseen ja markkinatoimenpiteisiin liittyviä tapahtumia; korostaa, että tämä luku vastaa komission omia arvioita; panee merkille, että maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston arvion mukaan riski maksamishetkellä (mukautettu virhetaso) oli suorien tukien osalta noin 1,4 prosenttia, maaseudun kehittämisen osalta 2,9 prosenttia ja markkinatoimenpiteiden osalta 2,1 prosenttia, mikä vastaa tilintarkastustuomioistuimen havaintoja; toteaa tilintarkastustuomioistuimen ja komission virhearvioiden vastaavan näin toisiaan toisin kuin muilla menoaloilla;
116. painottaa, että tilintarkastustuomioistuimen havaitsemia tyypillisimpiä virheitä olivat edunsaajat, jotka eivät ole oikeutettuja tukeen, tukeen oikeuttamattomat menot, hallinnolliset virheet ja maatalouden ympäristösitoumusten noudattamatta jättäminen; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi useita tapauksia, joissa komissiolla oli riittävästi tietoa, jonka avulla virhe olisi voitu ehkäistä tai havaita ja korjata ennen kuin menot hyväksyttiin; korostaa tilintarkastustuomioistuimen katsovan, että tämän luvun arvoinen virhetaso olisi ollut 1,2 prosenttiyksikköä alhaisempi, jos jäsenvaltioiden viranomaiset ja komissio (suoran hallinnoinnin osalta) olisivat hyödyntäneet asianmukaisesti kaikkia käytettävissään olevia tietoja; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin pitää tätä hallinnollisena virheenä, joka johtuu saatavilla olevien tietojen käyttämättä jättämisestä;
117. toteaa, että suoriin tukiin, joiden osuus menoista oli 67 prosenttia, liittyy pienempi virheriski; toteaa, että suorien tukien hallinnointiin käytetään yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää (IACS), johon sisältyy viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmä (LPIS); panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin katsoo, että yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää ja erityisesti viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmää muodostavat vaikuttavan hallinto- ja valvontajärjestelmän, jonka avulla varmistetaan, ettei suorien tukien virhetaso kokonaisuutena arvioituna ole olennainen; panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen havainneen, että maaseudun kehittämiseen, markkinatoimenpiteisiin ja muihin maksuihin, joiden osuus menoista oli 33 prosenttia, liittyy suurempi virheriski;
118. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 14/2022 ”Komission toimet yhteiseen maatalouspolitiikkaan kohdistuvien petosten torjumiseksi”, että petosriskit vaihtelevat YMP:n maksujärjestelmien välillä; pitää myönteisenä, että komissio on ryhtynyt toimiin petosmenojen torjumiseksi; pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan komission toteuttamat toimet eivät olleet riittävän ennakoivia tiettyihin petosriskeihin, kuten laittomaan maananastukseen, puuttumisessa; tähdentää, että jäsenvaltioiden tarkastusten heikkoudet altistavat ne petoksentehtäjille ja että komission olisi valvottava paremmin kansallisia petostorjuntatoimenpiteitä, annettava konkreettisempia ohjeita ja edistettävä uuden teknologian käyttöä petosten ehkäisemisessä ja havaitsemisessa; panee huolestuneena merkille, että jotkin maksajavirastot ovat ilmoittaneet tarvitsevansa komissiolta enemmän käytännön neuvoja;

119. pitää valitettavana, että komission toimet YMP:n maksuihin liittyvien petosten havaitsemiseksi ja torjumiseksi eivät johda riskien ja väärinkäytösten merkittävään poistamiseen; kehottaa komissiota arvioimaan järjestelmällisesti YMP:n tukien käyttöä laatimalla kunkin jäsenvaltion suurimmista edunsaajista luettelo ja julkaisemalla se;
120. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 16/2022 ”Data yhteisessä maatalouspolitiikassa”, että olemassa oleva data ja välineet tuottavat vain osittain tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvaan päätöksentekoon unionin tasolla; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että komissio on tehnyt useita aloitteita parantaakseen olemassa olevan datan hyödyntämistä; pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että tällä alalla on edelleen esteitä;
121. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 10/2022 ”Leader-ohjelma ja paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet helpottavat paikallista sitoutumista, mutta lisähyötyjä ei ole vielä osoitettu riittävän hyvin”, että paikalliset toimintaryhmät helpottavat paikallista sitoutumista mutta niihin liittyy lisäkustannuksia ja hitaita hyväksymisprosesseja; toteaa huolestuneena, että Leader-ohjelman ja paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden tuottamia lisähyötyjä ei ole vielä osoitettu;
122. muistuttaa, että on tärkeää kohdentaa YMP-rahoitus oikeudenmukaisesti ja että yhtäältä olisi estettävä erityisesti poliittisesti näkyviä varakkaita henkilöitä, eliittä ja suuria monialayrityksiä käyttämästä varoja väärin ja toisaalta olisi keskityttävä aktiivista täysitehoista maataloustoimintaa harjoittaviin viljelijöihin;

Suosituks

123. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitetyt suositukset; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
124. kehottaa komissiota lisäksi
- yksinkertaistamaan merkittävästi sääntöjä ja menettelyjä, kehittämään pakollisia koulutustilaisuuksia ja käytännön tietoa hakijoille, etenkin uusille hakijoille, ja parantamaan pk-yrityksille, spin-off- ja startup-yrityksille, hallintoelimille ja maksajavirastoille ja kaikille muille asiaankuuluville sidosryhmille annettavaa apua ja ohjeistusta vaarantamatta tarkastusten laatua;
 - käyttämään paremmin ja kannustamaan käyttämään systemaattisesti tekoälyä ja dataa, joka on peräisin uusista teknologioista, kuten unionin omistamista Copernicus Sentinel -satelliiteista, jotta voidaan seurata ja valvoa YMP:n varojen asianmukaista käyttöä;
 - tekemään tietoteknisten Arachne- ja EDES-välineiden käytöstä pakollista ja järjestelmällistä maksajavirastoissa, sillä ne ovat tärkeitä välineitä, joiden avulla voidaan tunnistaa hankkeet, edunsaajat ja toimeksisaajat, joihin liittyy petosriski;
 - varmistamaan unionin talousarvion suojaamisen hyödyntämällä yleisesti ja järjestelmällisesti digitaalisia ja automatisoituja raportointi-, seuranta- ja tarkastusjärjestelmiä ja perustamaan kiireellisesti integroidun ja yhteentoimivan järjestelmän, joka perustuu muun muassa olemassa oleviin välineisiin ja tietokantoihin;
 - esittämään YMP:n sääntöjen muuttamista, jotta estettäisiin unionin varojen maksaminen tilanteissa, joissa maa on otettu haltuun voimakeinoin tai joissa omistajuus on ilmoitettu virheellisesti;
 - keräämään ja julkaisemaan tietoja maatalouden suurimmista edunsaajista kaikissa jäsenvaltioissa, mukaan lukien muista unionin rahastoista saadut yhdenmetyt tiedot;

Muuttoliike ja rajaturvallisuus, turvallisuus ja puolustus

125. pitää myönteisenä monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 4 ”Muuttoliike ja rajaturvallisuus” perustamista ohjelmakaudelle 2021–2027, koska tämä korostaa asiaan liittyvien kysymysten merkitystä koko unionille ja erityisesti unionin talousarviolle; panee merkille, että vuonna 2021 otsakkeessa oli 2,5 miljardin euroa maksumäärärahoja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (1,2 miljardia euroa), sisäisen turvallisuuden rahastosta – ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineestä (0,4 miljardia euroa) sekä Euroopan unionin turvapaikkavirastosta, Frontexista ja eu-LISasta (0,9 miljardia euroa); toteaa, että nämä menot liittyivät pääasiassa ohjelmakauden 2014–2020 jäljellä olevien hankkeiden ja järjestelmien loppuun saattamiseen;

126. panee merkille, että monivuotisen rahoituskehyksen otsake 5 ”Turvallisuus ja puolustus” koski 0,7 miljardin euron maksumäärärahoja Euroopan puolustusrahastosta (0,2 miljardia euroa), sisäisen turvallisuuden rahastosta – poliisiyhteistyöstä (0,2 miljardia euroa), erillisvirastoista (0,2 miljardia euroa) ja ydinturvallisuudesta ja käytöstäpoistosta (0,1 miljardia euroa);
127. on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta 28 tapahtumasta yhdeksään (32 prosenttiin) liittyi virhe, että tilintarkastustuomioistuin määrittäi kvantitatiivisesti kuusi virhettä, joilla oli vaikutusta unionin talousarviosta maksettuihin määriin, ja että tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisäksi kuusi tapausta, joissa oikeudellisia ja varainhoitoa koskevia säännöksiä ei ollut noudatettu, vaikka tällä ei ollut vaikutusta unionin talousarvioon;
128. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tarkasti myös jäsenvaltioiden AMIF- ja ISF-rahastojen tilinpäätökset tarkastaneiden kolmen jäsenvaltion tarkastusviranomaisen tekemän työn; pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi niiden raportoinnissa puutteita, jotka liittyivät hankkeiden valintaan, hankintamenettelyihin, menojen tukikelpoisuuden riittämättömään testaukseen ja riittämättömään kirjausketjuun tai puutteelliseen dokumentointiin, minkä vuoksi tukeen oikeuttamattomia menoja ei havaittu, tarkastuspäätelmät olivat epäluotettavia ja tarkastusviranomaisten työstä saatiin vain rajallinen varmuus; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin on laatinut suosituksia havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi;
129. panee merkille komission kirjallisiin kysymyksiin antamista vastauksista, että pk-yritykset osallistuvat Euroopan puolustusrahaston ehdotuspyyntöihin ja että 43 prosentissa valituista ehdotuksista on mukana pk-yrityksiä; panee merkille, että komissio tarjoaa yleistä teknistä tukea mahdollisille Euroopan puolustusrahaston varojen edunsaajille rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta; panee lisäksi merkille, että komissio katsoo, että pk-yritysten osallistumista Euroopan puolustusrahaston ehdotuspyyntöihin tuetaan kaikkia osallistujia hyödyttävien yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen kautta ja järjestämällä tiedotuspäiviä; toteaa, että tämä ei ehkä riitä pk-yrityksille, kun otetaan huomioon näiden yritysten kohtaamat ongelmat, jotka liittyvät pääasiassa unionin rahoitusta koskevan erityistietämyksen ja hallinnollisten valmiuksien puutteeseen;
130. panee tyytyväisenä merkille, että Euroopan puolustusrahaston ehdotuspyyntöjen (2021) ensimmäisenä vuonna lopulliseen menettelyyn osallistui 692 yksittäistä yhteisöä (Maltaa lukuun ottamatta) kaikista jäsenvaltioista ja Norjasta ja siinä valittiin 61 ehdotusta, ja katsoo tämän osoittavan, että sekä osallistumisaste että rajat ylittävän yhteistyön taso oli korkea; panee myös merkille, että yhteen rahoituksen saajaksi valittuun ehdotukseen osallistui yhteisöjä keskimäärin kahdeksasta jäsenvaltiosta;

Suosituks

131. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
132. kehottaa lisäksi komissiota tarkastelemaan toimia, joita tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston yhteinen täytäntöönpanokeskus on toteuttanut Horisontti Eurooppa -puiteohjelman varojen osalta tukeakseen pk-yrityksiä ja joita ovat muun muassa verkkoseminaarit ja koordinaattoripäivät, ja toisintamaan tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston yhteisen täytäntöönpanokeskuksen lähestymistavan onnistuneet elementit Euroopan puolustusrahastoon, jotta etenkin pk-yritykset saisivat enemmän erityistietoa unionin rahoituksesta ja niiden hallinnollista taakkaa vähennettäisiin;
133. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta harkitsemaan monivuotisen rahoituskehyksen eri otsakkeiden huomioon ottamista vuosikertomuksessaan osoittamalla kullekin otsakkeelle erityisen luvun;

Naapurialueet ja muu maailma

134. panee tyytyväisenä merkille, että NDICI–Globaali Eurooppa -väline hyväksyttiin vuonna 2021 tämän monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen tärkeimmäksi rahoitusvälineeksi, jonka tavoitteena on puolustaa ja edistää unionin arvoja, periaatteita ja keskeisiä etuja maailmanlaajuisesti sekä auttaa edistämään monenvälisyyttä ja vahvempia kumppanuuksia unionin ulkopuolisten maiden kanssa; panee merkille, että NDICI–Globaali Eurooppa -väline heijastaa suurta muutosta vuosien 2014–2020 monivuotiseen rahoituskehykseen verrattuna, sillä aiemmin Euroopan kehitysrahastoista rahoitettu yhteistyö Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren kumppanimaiden kanssa on nyt sisällytetty EU:n yleiseen talousarvioon; pitää valitettavana, ettei globaaleja kehityshankkeita varten ole olemassa yhdenmukaista lähestymistapaa;

135. muistuttaa, että kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosasto (DEVCO) organisoitiin uudelleen 16. tammikuuta 2021 ja siitä tuli kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto (INTPA); suhtautuu myönteisesti resurssien vahvistamiseen kansainvälisten kumppanuuksien alalla ottamalla käyttöön NDICI–Globaali Eurooppa -väline ja myös Team Europe -lähestymistavan avulla;
136. panee merkille, että otsakkeen ”Naapurialueet ja muu maailma” maksut vuonna 2021 olivat 10,9 miljardia euroa; panee merkille, että nämä maksut suoritettiin useiden välineiden kautta ja käyttäen erilaisia tukimuotoja; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin piti tässä monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeessa virhetasoa suurena ja että tarkastetuista 67 tapahtumasta 32:een (48 prosenttiin) liittyi virheitä;
137. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi kaksitoista tapausta, joissa ei ollut noudatettu oikeudellisia ja varainhoitoa koskevia säännöksiä ja joilla ei ollut vaikutusta unionin talousarvioon mutta jotka kuitenkin heikentävät moitteetonta varainhoitoa ja saattavat tehdä kuluista tukikelvottomia; toteaa, että mainitut tapaukset liittyivät hankkeiden valintaan ja hankintasääntöjen soveltamiseen ja kuluilmoitusten mukana toimitettuihin asiakirjoihin;
138. panee merkille naapurisuuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston vuonna 2021 tekemän seitsemännen jäännösvirhetasoa koskevan tutkimuksen tulokset ja erityisesti kokonaisjäännösvirhetason, jonka todettiin olevan 1,05 prosenttia eli alle kahden prosentin olennaisuusrajan; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat rajoitteet jäännösvirhetason määrittämismenetyksessä ja erityisesti sen, että merkittävää osaa naapurisuuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston menoista ei oteta huomioon jäännösvirhetason otannassa, mikä tilintarkastustuomioistuimen mukaan saattaa johtaa siihen, että virheitä jää havaitsematta; on erityisen huolestunut siitä, että naapurisuuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosasto ei ilmoittanut poissulkemisista vuoden 2021 vuotuisessa toimintakertomuksessaan;
139. panee merkille kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston vuoden 2021 jäännösvirhetasoa koskevan selvityksen tulokset, joissa erotetaan toisistaan unionin talousarviosta (1,45 prosenttia) ja Euroopan kehitysrahastoista (0,91 prosenttia) täytäntöönpanujen varojen jäännösvirhetaso; panee tyytyväisenä merkille, että kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen suositukset jäännösvirhetasoa koskevista tarkastushavainnoista; panee merkille kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston antamat selvitykset jäännösvirhetasoa koskevasta menetelmästä ja eron jäännösvirhetason ja tilintarkastustuomioistuimen tekemän tarkastustyön välillä sekä sen perusteella tehdyt tilintarkastustuomioistuimen päätelmät; on kuitenkin huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuin esitti perustavanlaatuisia kritiikkiä menetelmästä ja että varauksia koskevat päätökset ovat edelleen voimassa;
140. pitää valitettavana palestiinalaiskoulujen oppikirjoissa ja opintokorteissa olevaa ongelmallista ja vihamielistä aineistoa, jota ei vielä ole poistettu; korostaa, että koulutus ja rauhanomaisten ja puolueettomien oppikirjojen saatavuus on oppilaiden kannalta olennaisen tärkeää, erityisesti kun otetaan huomioon teini-ikäisten lisääntyvä osallistuminen terrori-iskuihin; korostaa, että unioni antaa palestiinalaishallinnolle rahoitustukea koulutuksen alalla edellyttäen oppikirjasisällön yhdenmukaistamista Unescon normien kanssa, kuten unionin opetusministerit päättivät Pariisissa 17. maaliskuuta 2015, kaikkien juutalaisvastaisten viittausten poistamista ja vihaan ja väkivaltaan yllyttävien esimerkkien poistamista, kuten Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista varainhoitovuosina 2016, 2018, 2019 ja 2020 koskeviin vastuuvapauspäätöksiin liitettyissä päätöslauselmissa on toistuvasti pyydetty; vaatii siksi komissiota valvomaan tarkasti, että palestiinalaishallinto muuttaa koko opetussuunnitelmaa pikaisesti;
141. on huolestunut unionin rahoittamiin hankkeisiin Länsirannalla kohdistuvista hävittämis- ja takavarikointitoimista; palauttaa mieliin neuvoston kannan, jonka mukaan se on sitoutunut varmistamaan, että kaikissa Israelin ja unionin välisissä sopimuksissa on todettava yksiselitteisesti ja nimenomaisesti, ettei niitä sovelleta Israelin vuodesta 1967 lähtien miehittämiin alueisiin, samoin kuin sitoutunut siihen, että siirtokuntatuotteisiin sovellettavan voimassa olevan unionin lainsäädännön ja nykyisten kahdenvälisen järjestelyjen tehokas täytäntöönpano jatkuu;

142. panee merkille Jordan Industry 4.0 & Digitalisation Innovation Centren (InJo4.0) konsernijohtoisen hankkeen täytäntöönpanovaikeudet; korostaa, että hankkeelta puuttuu selkeä johto ja hallinto ja että konsortion johtava kumppani on hallinnut hankkeen resursseja siten, että kumppanit ovat saaneet resursseja käyttöönsä vain hyvin rajoitetusti tai eivät lainkaan, ja että kaksi kumppania on jo päättänyt lähteä hankkeesta; lisäksi hankkeen koordinoijana toimivan hankkeen vetäjän selvä eturistiriita ja pelko siitä, että koordinaattorin yritykselle syntyy monopoli kaikkien immateriaalioikeuksien omimisen kautta, kyseenalaistaa komission kyvyn hallinnoida hanketta; kehottaa komissiota suorittamaan riippumattoman tarkastuksen, jotta saadaan selkeä yleiskuva käytännön kysymyksistä, varmistetaan hankkeen oikeudellinen ja avoin täytäntöönpano ja kehitetään suojatoimia tulevia hankkeita varten, jotta vältetään yhden ainoan yrityksen hallitseva asema, sekä avoimia viestintäkanavia kolmansissa maissa toteutettavia hankkeita varten;
143. toteaa, että on tärkeää liittää toisiinsa oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuus ja yhdenmukaisuus unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kanssa; toistaa, että IPA III -välineen rahoitus on kytkettävä tiukasti näihin kriteereihin eikä varoja saa maksaa Länsi-Balkanin maille, elleivät nämä kriteerit selvästi täyty, kuten tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 1/2022 "EU:n tuki oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi Länsi-Balkanilla" korostetaan;
144. palauttaa mieliin, että kehitys- ja yhteistyöpolitiikan tavoitteena on köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen ja että varojen olisi päädyttävä vain niiden tarkoitetuille edunsaajille;

Suosituks

145. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
146. kehottaa komissiota lisäksi
- a) harkitsemaan uudelleen tilintarkastustuomioistuimen yksilöimien menoluokkien poissulkemista ja ilmoittamaan selkeästi jäännösvirhetasoa koskevan menetelmänsä rajoitukset;
 - b) ilmoittamaan paremmin esittämänsä virhetasot suhteessa tilintarkastustuomioistuimen esittämään virhetasoon ja selittämään erot paremmin ja ilmoittamaan selkeästi, että komissio tukee tilintarkastustuomioistuimen virhetasoa, ja esittämään omat laskelmansa, jotta saataisiin yksityiskohtaisempi analyysi, jossa tarkastellaan virheiden perimmäisiä syitä;
 - c) varmistamaan, että tulevat kumppanuussopimukset perustuvat avoimuuden, solidaarisuuden, jaetun vastuun, ihmisoikeuksien kunnioittamisen, oikeusvaltion ja kansainvälisen oikeuden periaatteisiin käytännössä tekemällä ihmisoikeuksia koskevia vaikutusten ennakoarviointeja ennen sitoutumista kolmansissa maissa toteutettaviin hankkeisiin sekä seuraamalla niitä koko täytäntöönpanovaiheen ajan ja asettamalla tulokset vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville;
 - d) noudattamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/947^(?) varmistamalla, että NDICI–Globaali Eurooppa -välineen muuttoliikkeeseen liittyvät menot ovat alustavasti 10 prosenttia välineestä; varmistamaan täyden avoimuuden laatimalla selkeän yleiskatsauksen kaikista kolmansien maiden kanssa muuttoliikkeen hallinnan alalla tehtävän yhteistyön rahoittamiseen käytetyistä unionin talousarvion sisältyvistä välineistä, mukaan lukien tiedot rahoituksen määrästä, tarkoituksesta ja lähteestä, sekä antamalla yksityiskohtaiset tiedot mahdollisista muista EU:n virastojen, kuten Frontexin, tarjoamista tukitoimista, jotta varmistetaan, että vastuuvapauden myöntävä viranomainen voi hoitaa vaikuttavasti institutionaalisen tehtävänsä valvoa unionin talousarvion toteuttamista;
 - e) tekemään luettelon kaikista lopullisista edunsaajista ja hankkeista tarkastajien ja vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville ja tehostamaan komission toimia unionin rahoituksen lopullisia saajia koskevien tietojen keräämiseksi komission tasolla; kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikki yksityishenkilöt tai ryhmät, jotka ovat kytköksissä tai yhteydessä terroristijärjestöihin tai tukevat niitä, suljetaan unionin rahoituksen ulkopuolelle;

^(?) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

- f) lisäämään NDICI – Globaali Eurooppa -välineen rahoituksen johdonmukaisuutta ja kestävyyttä;
- g) esittämään kattavan katsauksen uuden Global Gateway -ohjelman menoista ja yksinkertaistamaan nykyisiä välineitä, jotta unionin painopisteet voidaan valtavirtaistaa Global Gatewayn puitteissa;

EU:n yleinen hallinto

- 147. panee merkille, että monivuotisen rahoituskeh്യksen otsakkeeseen 7 ”EU:n yleinen hallinto” liittyvät maksut olivat 10,7 miljardia euroa eli 5,9 prosenttia unionin talousarvion menoista ja että näitä menoja olivat muun muassa henkilöstömenot ja eläkemenot, joiden osuus hallintomenojen kokonaismäärästä oli vuonna 2021 noin 68 prosenttia, ja kiinteistöihin, laitteisiin, energiaan, viestintään ja tietotekniikkaan liittyvät menot; toteaa, että komissio käyttää tästä kokonaismäärästä 6,3 miljardia euroa (58,5 prosenttia) ja muut unionin toimielimet ja elimet käyttävät loput; toteaa, että tilintarkastustuomioistuin raportoi erikseen unionin virastoista ja muista elimistä sekä Eurooppa-kouluista; painottaa, että tilintarkastustuomioistuimella ei ole valtuuksia toimittaa tilintarkastusta Euroopan keskuspankissa;
- 148. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki 60 tapahtumasta koostuvan tilastollisesti edustavan otoksen monivuotisen rahoituskeh്യksen tämän otsakkeen eri menoista; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin tutki myös muun muassa sääntöjenmukaisuutta koskevat tiedot, jotka kaikki eri toimielimet ja elimet (muun muassa hallintomenoista pääasiallisesti vastaavat Euroopan komission pääosastot ja yksiköt) olivat esittäneet vuotuisissa toimintakertomuksissaan ja jotka oli myöhemmin otettu komission vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuusker-tomukseen;
- 149. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan EU:n yleisen hallinnon virhetaso ei ollut olennainen; panee merkille, että komissiolle ei ole osoitettu uusia suosituksia;
- 150. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 18/2022 ”EU:n toimielimet ja covid-19-pandemia”, että toimielinten toiminnan jatkuvuutta koskevat suunnitelmat olivat enimmäkseen tunnustettujen standardien mukaisia ja muodostivat perustan kriisiin vastaamiselle; panee tyytyväisenä merkille, että toimielimet onnistuivat minimoimaan ydintoimintoihinsa kohdistuvat häiriöt; toteaa, että uusien työskentelytapojen tehokkuuden arviointi kriisin jälkeisessä toimintaympäristössä on alkanut;
- 151. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 17/2022 ”Ulkopuoliset konsultit Euroopan komissiossa”, että ulkopuolisten konsulttien toimeksiantoja sääntelevässä keh്യksessä ja konsulttien käytön perustelemissa oli merkittäviä puutteita; panee merkille, että hankintamenettelyjä oli noudatettu, mutta tiettyjä riskejä ei edelleenkään hallinnoitu hyvin; on huolissaan heikkouksista ulkopuolisten konsulttipalvelujen hallinnointi- ja käytötavassa; on huolissaan siitä, että komission hallintotiedot ovat vain osittain tarkkoja ja järjestelmällinen raportointi on puutteellista;

Eurooppa-koulut

- 152. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin ei havainnut olennaisia virheitä Eurooppa-koulujen vuoden 2021 lopullisessa konsolidoidussa tilinpäätöksessä; panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen painottamat parannukset yksittäisissä ja konsolidoiduissa tilinpäätöksissä;
- 153. panee huolestuneena merkille keskustoimiston ja tilintarkastustuomioistuimen valitsemien kahden koulun sisäisen valvonnan järjestelmissä havaitut puutteet, jotka koskevat erityisesti niiden rekrytointi-, hankinta- ja maksumenettelyjä; toteaa huolestuneena, ettei tilintarkastustuomioistuin ole kyennyt vahvistamaan, että koulujen varainhallinto vuonna 2021 oli täysin varainhoitoasetuksen ja henkilöstösääntöjen mukainen;

Suosituks

- 154. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota ja Eurooppa-koulujen keskustoimistoa panemaan ne viipymättä täytäntöön omien toimivaltuuksiensa puitteissa ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä; kehottaa varmistamaan Eurooppa-koulujärjestelmän täysimääräisen parlamentaarisen valvonnan vastuuvollisuuden lisäämiseksi ja hallinnon parantamiseksi;

155. kehottaa komissiota lisäksi

- a) jatkamaan työtään sukupuolten tasa-arvon varmistamiseksi kaikilla hallinnon tasoilla nykyisen komission toimikauden loppuun mennessä ja sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen toimittamiseksi;
- b) jatkamaan työtään henkilöstönsä oikeudenmukaisen maantieteellisen tasapainon varmistamiseksi kaikilla tasoilla, etenkin ylemmän johdon, jossa on edelleen suurta epätasapainoa, tasolla, ja täyttämään samalla henkilöstösääntöjen vaatimukset, jotka koskevat hakijoiden pätevyyttä ja ansioita; korostaa, että virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 27 artiklan mukaan komission on kaikkien unionin toimielinten tavoin varmistettava, että kaikki jäsenvaltiot ovat suhteellisesti edustettuina;
- c) toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet jatkaakseen monimuotoisemman ja osallistavamman työympäristön ja -kulttuurin luomista toteuttamalla toimia vammaisten henkilöiden hyväksi, mukaan lukien rakennusten esteettömyyden parantaminen;
- d) esittämään analyysin vaikutuksista, joita aiheutuu yhä useampien sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkaamisesta, josta parlamentti on toistuvasti ilmaissut huolensa;
- e) vahvistamaan selkeät säännöt pyöröovi-ilmiöstä erityisesti komission jäsenille ja entisille johtotason virkamiehille, jotka ottavat palveluksesta erottuaan vastaan uusia tehtäviä myös virastoissa;
- f) olemaan väärinkäytösten paljastajien suojelun eturintamassa raivaamassa tietä kaikkien toimielinten yhdenmukaisemmalle sääntelylle, joka perustuu parhaisiin käytäntöihin ja korkeampiin standardeihin;

Covid-19-pandemiaan liittyvä tuki

156. pitää valitettavana, ettei komissio ole vielääkään laatinut kattavaa kertomusta covid-19-pandemiaan liittyvistä unionin talousarvion menoista;
157. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 28/2022 "Hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tukiväline (SURE)", että SURE-väline oli oikea-aikainen vastaus työttömyyden riskin lieventämiseen covid-19-pandemian aikana ja että siitä aiheutui vähäinen taloudellinen riski unionin talousarviolle; toteaa tyytyväisenä, että SURE-lainoilla rahoitettiin kansallisia työpaikkojen säilyttämiseen tähtäviä järjestelyitä, joilla hillittiin työttömyyden kasvua covid-19-kriisin aikana; pitää valitettavana, että SURE-välineen vaikutusta ei voida täysin arvioida, koska seurantatiedot ovat rajallisia eikä jälkiarviointia ole suoritettu; kehottaa komissiota parantamaan huomattavasti tietojen seurantaa ja varaamaan kipeästi kaivattuja resursseja, jotta sen ohjelmien ja politiikkojen tuloksia ja tuotoksia voidaan arvioida luotettavasti; korostaa, että jälkiarviointien jatkuva puute ei mahdollista unionin seuraavan talousarvion suunnittelua tosiasioiden pohjalta;
158. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi erityiskertomuksessaan 19/2022 "EU:n covid-19-rokotehankinnat", että unioni on luonut räätälöidyn hankintajärjestelmän covid-19-rokotteita varten; toteaa, että neuvottelut turvasivat jäsenvaltioille monipuolisen rokotevalikoiman; panee merkille, että komissio tuki sopimusten täytäntöönpanoa, mutta sillä oli vain vähän vaikutusvaltaa toimitushäiriöiden ratkaisemiseen; pitää valitettavana, ettei komissio ole toimittanut tilintarkastustuomioistuimelle lisätietoja näiden sopimusten sisällöstä; korostaa, että kaikilla unionin toimielimillä ja jäsenvaltioilla sekä julkisilla tai yksityisillä unionin varojen saajilla on velvollisuus julkistaa kaikki asiakirjat, myös tiedot komission käymistä alustavista neuvotteluista, tilintarkastustuomioistuimen meneillään olevan tarkastuksen yhteydessä esittämästä virallisesta pyynnöstä; palauttaa mieliin, että Euroopan parlamentti esitti vuoden 2020 vastuuvapauspäätöslauselmassa suosituksen siitä, että covid-19-rokotteiden ostamista koskeva tekstiviestienvaihto asetettaisiin tutustuttavaksi;
159. pitää valitettavana, ettei komissio ole vielääkään toimittanut avoimesti tietoja rokotevalmistajien kanssa käydyistä neuvotteluista, mikä on herättänyt epäilyjä; pitää jälleen kerran myönteisenä Euroopan oikeusasiamiehen päätöstä pyytää komission puheenjohtajalta selkeitä ja konkreettisia tietoja rokotevalmistajien kanssa käydyistä neuvotteluista ja pyytää lisäämään avoimuutta tehdyistä sopimuksista;
160. pitää valitettavana, että komission puheenjohtaja ei osallistunut kuulemistilaisuuteen Euroopan parlamentin erityisvaliokunnissa antaakseen konkreettisia vastauksia Euroopan kansalaisten suoraan valitsemille jäsenille, mikä on osoitus kansalaisille tarjottavan tiedon puutteesta;

Suosituks

161. kannattaa tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle niiden täytäntöönpanon edistymisestä;
162. kehottaa komissiota lisäksi
- raportoimaan kattavasti covid-19-pandemiaan liittyvistä menoista ja raportoimaan asiasta vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, mukaan lukien rokotteiden hankintasopimusten esittely;
 - varmistamaan, että covid-19-rokotteiden valmistajat noudattavat ennako-ostosopimusten ehtoja, erityisesti ehtoja, jotka koskevat tuotantokustannusarvioita, ennakkorahoituksen käyttöä ja tarvittaessa sopimuslausekkeita, jotka koskevat sitä, etteivät valmistajat tavoittele voittoa, ja toteuttamaan tarvittaessa korjaavia toimia ja tiedottamaan asiasta asianmukaisesti vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
 - osallistumaan Euroopan parlamentissa järjestettäviin kuulemistilaisuuksiin rokotevalmistajien kanssa käydyistä neuvotteluista ja niiden kanssa tehdyistä sopimuksista;

II LUKU

Elpymis- ja palautumistukiväline**Yleiset huomautukset**

163. korostaa, että covid-19-pandemian puhkeaminen muutti äkillisesti unionin taloudellisia ja sosiaalisia näkymiä ja edellytti yhtenäisiä toimia, jotka johtivat joulukuussa 2020 sopimukseen Euroopan elpymispaketista, johon sisältyi elpymis- ja palautumistukiväline, sekä monivuotisesta rahoituskehiksestä 2021–2027; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukiväline on tuloksellisuuteen perustuva väliaikainen elpymisväline eli maksut on kytketty kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyviin uudistuksiin ja investointeihin liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävään saavuttamiseen; korostaa, että vaikka elpymis- ja palautumistukiväline rahoitetaan laskemalla liikkeeseen velkaa, elpymis- ja palautumistukivälineestä koskevassa asetuksessa säädetään, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien on saavutettava ilmasto- ja digitaalimenoja koskevat tavoitteet ja edistettävä asianmukaisesti unionin kannalta merkityksellisiä politiikan aloja; muistuttaa, että kullakin kansallisella suunnitelmalla olisi vastattava vaikuttavasti eurooppalaisessa ohjausjaksossa ja erityisesti neuvoston antamissa maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin kaikkiin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä; korostaa elpymis- ja palautumistukivälineen lisäarvoa, koska sillä tuetaan ennennäkemätöntä uudistus- ja investointiohjelmaa, jolla pyritään vastaamaan jäsenvaltioiden kohtaamiin erityisiin haasteisiin;
164. panee merkille, että vuonna 2021 komissio hyväksyi 22 kansallista elpymis- ja palautumissuunnitelmaa, joihin sidottiin 154 miljardia euroa lainoina ja 291 miljardia euroa avustuksina; panee merkille, että komissio maksoi ennakkomaksuja lainoista, joiden kokonaisarvo oli 18 miljardia euroa, ja että kaksi suurinta saajaa olivat Italia (15,9 miljardia euroa) ja Kreikka (1,65 miljardia euroa); muistuttaa, että kun neuvosto hyväksyi kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmat, jäsenvaltiot saivat ennakkomaksua enintään 13 prosenttia rahoitusosuudesta; panee merkille, että komissio maksoi ennakkomaksuja avustuksista yhteensä 36,3 miljardia euroa ja että kaksi suurinta saajaa olivat Espanja (9,04 miljardia euroa) ja Italia (8,95 miljardia euroa); panee merkille, että komissio maksoi Espanjalle yhden maksun, jonka arvo oli 10,0 miljardia euroa; panee merkille, että Espanjalle suoritettuun maksuun liittyi 1,5 miljardin euron ennakkomaksujen selvittäminen kyseisen jäsenvaltion ennakkomaksuina saamista 9,04 miljardista eurosta komission ja Espanjan kuningaskunnan välisen rahoitussopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
165. panee merkille komission toimet, jotka liittyivät arvopaperien liikkeeseenlaskuun kansainvälisillä pääomamarkkinoilla elpymis- ja palautumistukivälineen rahoittamiseksi, ja toteaa, että komissio keräsi tätä varten vuoden 2021 loppuun mennessä 71,0 miljardia euroa pitkäaikaista rahoitusta ja 20 miljardia euroa lyhytaikaista rahoitusta; panee merkille, että liikkeeseen laskettiin Next Generation EU -välineen ensimmäinen vihreä joukkolaina, jonka arvo on 12,0 miljardia euroa, ja se edellyttää raportointia vihreillä joukkolainoilla hankittujen varojen täsmällisestä käytöstä ja investointien vaikutuksesta; palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat tuloksellisuusraportointiin liittyvät ongelmat sekä maineeseen liittyvät ja taloudelliset riskit, joita tämä voi aiheuttaa vihreille joukkolainoille; katsoo, että näistä lainatuista määristä on aiheutunut ensimmäisiä korkokuluja, mukaan lukien yli 20 miljardin euron suuruinen EKP:iin talletettu negatiivinen korko; panee merkille unionin talousarvioon kohdistuvan korkoriskin, joka johtuu Next Generation EU -välineen rahoitustarpeista;

166. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen vuotta 2021 koskevaan vuosikertomukseen sisältyvän huomautuksen elpymis- ja palautumistukivälineestä ja ainoasta vuonna 2021 suoritetusta maksusta, joka osoitettiin Espanjalle; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen tutki komission ennakkotyötä, joka koski kaikkia tähän maksuun liittyviä välitavoitteita, ja arvioi, oliko komissio kerännyt riittävästi asianmukaista näyttöä, joka tukisi sen arviointia maksupyynnön sisältyvien välitavoitteiden tyydyttävästä saavuttamisesta; toteaa, ettei tilintarkastustuomioistuin tarkastellut muita maksuja vuonna 2021; on huolestunut siitä, ettei tilintarkastustuomioistuin kykene arvioimaan kaikkia välitavoitteita, jotka liittyvät kaikille jäsenvaltioille suoritettaviin tuleviin maksuihin, mikä vaikuttaa sen tuleviin analyysiin; ehdottaa kuitenkin, että tilintarkastustuomioistuin sisällyttää vuoden 2022 otokseensa kaikkia vuonna 2022 suoritettuja maksuja koskevat välitavoitteet ja tavoitteet;
167. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan Espanjalle vuonna 2021 suoritetun maksun osalta yhtä välitavoitteista ei ollut saavutettu tyydyttävästi; pitää valitettavana, että tilintarkastustuomioistuin ei pystynyt kvantifioimaan tämän virheen vaikutuksia, koska menetelmä, jolla kvantifioitaisiin välitavoitteen tai tavoitteen (osittaisen) saavuttamatta jäämisen vaikutus, on tarpeen kehittää hyvissä ajoin; panee merkille, että komission sisäinen tarkastaja havaitsi tämän menetelmän puuttumisen komission varainhoitoa koskevassa vuoden 2021 kokonaislausunnossaan ja kiinnitti siihen erityistä huomiota; pitää valitettavana, että komissiolla ei ollut käytössään vahvempaa menetelmää ennen maksujen suorittamista; katsoo, että komissio on syyllistynyt laiminlyöntiin, koska se ei ole ottanut käyttöön tätä menetelmää ennen maksujen suorittamista, sillä tämä kyseenalaistaa välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävää saavuttamista koskevan komission arvioinnin; panee kuitenkin tyytyväisenä merkille, että vastuuvapauden myöntävän viranomaisen ja tilintarkastustuomioistuimen esittämien toistuvien kehotusten jälkeen komissio antoi 21. helmikuuta 2023 elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan tiedonannon, joka sisältää kaksi liitettä, joihin sisältyvät ”Kehys välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointiin elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen nojalla” ja ”Komission menetelmä maksujen keskeyttämisen määrittämiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen nojalla”;
168. antaa tunnustusta komission toimille, joilla se korjaa menetelmän puuttumisen elpymis- ja palautumistukivälineen ensimmäisen 23 maksun osalta; toteaa, että menetelmän olisi tarjottava komissiolle mahdollisuus määrittää keskeytettävä määrä, jos välitavoitetta tai tavoitetta ei saavuteta tyydyttävästi, noudattaen kaikilta osin yhdenvertaisen kohtelun ja suhteellisuuden periaatteita; toteaa, että keskeytettävää määrää laskettaessa otetaan huomioon sekä elpymis- ja palautumistukivälineen tulospohjainen luonne että uudistusten ja investointien ainutlaatuinen yhdistelmä ja se, että kaikilla toimenpiteillä ei edistetä yhtäläisesti kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteiden saavuttamista; toteaa kuitenkin, että välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointikehyksessä ei selitetä esimerkiksi sitä, miksi operatiivisessa järjestelyssä kuvattua todentamismekanismia ja seurantavaiheita ei pitäisi ottaa arvioinnissa huomioon ja miksi de minimis -kynnys määritellään siten, että poikkeama on ”noin 5 prosenttia tai sitä vähemmän”; korostaa, että välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävää saavuttamista koskevat määrittämät ovat epäselviä ja sisältävät subjektiivisia osatekijöitä, kuten ”poikkeama muotovaatimuksesta on vähäinen”, ”vähäinen ja suhteellinen viive” ja ”poikkeama sisältöön liittyvästä vaatimuksesta on vähäinen”; pyytää, että tältä osin annetaan lisäselvennyksiä, ja kehottaa soveltamaan selkeää ja kattavaa lähestymistapaa poikkeamien arviointiin, jotta varmistetaan, että poikkeamat rajoittuvat siihen, mikä on välttämätöntä; katsoo, että maksujen keskeyttämismenetelmää olisi parannettava edelleen investointikomponentin osalta, jotta välitavoitteet ja tavoitteet voidaan yhdistää paremmin todellisiin aiheutuneisiin kustannuksiin; korostaa, että edistymistä olisi arvioitava jatkuvasti, jotta varmistettaisiin, että välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei viivästyisi huomattavasti;
169. toteaa, että maksujen keskeyttämisen määrittämistä koskevassa menetelmässä ei anneta selitystä kertoimiksi valituille arvoille ja että myös se sisältää subjektiivisia osatekijöitä, kuten korjatun yksikköarvon mukautukset ylös- tai alaspäin, sekä termejä, joita ei ole määritelty selkeästi, kuten ”olennaisen tärkeät investoinnit” tai ”erityisen tärkeät uudistukset”; pyytää antamaan lisäselvennyksiä;
170. panee merkille talousarvion valvontavaliokunnan Espanjaan 20.–23. helmikuuta 2023 tekemän virkamatkan jälkeen annetut päätelmät, joissa tunnustettiin vaikeudet Espanjan elpymis- ja palautumistukivälineen varojen hallinnointi- ja valvontafoorumien (CoFFEE) täysimääräisessä täytäntöönpanossa ja erityisesti puutteellinen yhteentoimivuus alueellisten ja unionin alustojen kanssa ja todettiin, että järjestelmä ei ollut täysin toimintakykyinen; panee merkille, että komissio arvioi, että Espanjan elpymissuunnitelman välitavoite on saavutettu tyydyttävästi ja on täysin toimiva, vaikka näin ei vielä tuolloin ollut; toteaa, että komissio pyysi lisätietoja ja havaitsi puutteita tiedonkeruussa; toteaa, että järjestelmästä voi muodostua vahva keskushallinnon sisäinen valvontajärjestelmä; suosittelee, että järjestelmän yhteentoimivuutta asiaankuuluvien järjestelmien kanssa unionin, alueellisella ja kansallisella tasolla parannetaan; korostaa, että avoimuutta olisi lisättävä, jotta alueet voivat jakaa parhaita käytäntöjä ja asettaa riittävät tiedot ja yhdistetyt digitaaliset tiedot helposti yleisön saataville nykyaikaisten hakutoimintojen avulla;

171. panee merkille, että komission sisäinen tarkastus aloitti tarkastustoimeksiannon Next Generation EU -välineen osalta vuonna 2021; panee merkille, että tehdyn työn perusteella sisäinen tarkastaja kiinnittää komission varainhoitoa koskevassa vuoden 2021 kokonaislausunnossaan huomiota myös tarpeeseen jatkaa valvonnan suunnittelua ja asianmukaisen varainhoidon sekä tarkastus- ja valvontastrategioiden täytäntöönpanoa koskevaa työtä; katsoo, että sisäinen tarkastaja on olennainen osa komission sisäistä valvontaa ja että sisäisen tarkastajan omasta tarkastustoiminnasta peräisin oleva riippumaton ja puolueeton tieto on välttämätöntä, jotta se voi toimia tehokkaasti; korostaa, että kansainvälisten sisäisen tarkastuksen standardien mukaan sisäisen tarkastuksen olisi harkittava työnsä parempaa koordinoitua ulkoisena tarkastajana toimivan tilintarkastustuomioistuimen kanssa;
172. palauttaa mieliin talousarvion valvontavaliokunnan budjettivaliokunnalle ja talous- ja raha-asioiden valiokunnalle antaman lausunnon ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta; palauttaa mieliin siinä esitetyn kehotuksen laatia luettelo kaikista välineen lopullisista edunsaajista ja hankkeista noudattaen kaikilta osin tietosuojavaatimuksia ja pitää kirjaa talouden toimijoista ja niiden tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista tarkastusta ja valvontaa varten; katsoo, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdan d alakohta jäsenvaltiot velvoitetaan antamaan nämä tiedot i) tarkastusta ja valvontaa varten ja ii) vertailukelpoisten tietojen tarjoamiseksi varojen käytöstä; toteaa lisäksi, että 22 artiklan 3 kohdan säännöksissä kehoitetaan asettamaan komission käytettävissä olevat tiedot vastuuvapausmenettelyn yhteydessä vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville; toteaa, että näitä tietoja voivat pyytää kansalliset valvonta-, tutkinta- ja tarkastuselimet tai unionin tasolla elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti komissio sekä OLAF, EPPO ja tilintarkastustuomioistuin; pitää valitettavana tiedon puutetta siitä, miten unionin taloudellisia etuja suojellaan maksuja suoritettaessa;
173. on tyytyväinen toimielinten välisissä neuvotteluissa REPowerEU-asetuksesta, jolla muutetaan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaa asetusta, saavutettuun yhteisymmärrykseen siitä, että jäsenvaltioiden on julkistettava REPowerEU-asetuksen ja elpymis- ja palautumistukivälineen sata suurinta varojen saajaa kussakin jäsenvaltiossa puolivuositain helmikuuhun 2024 mennessä; panee merkille, että komissio kehotti 1. helmikuuta 2023 hyväksytyissä ohjeissa jäsenvaltioita julkistamaan tällaisen luettelon heti huhtikuussa 2023 elpymis- ja palautumistukivälineen avoimuuden lisäämiseksi; katsoo kuitenkin, että tämä ei korvaa vaatimusta toimittaa tilintarkastajille ja vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle luettelo kaikista lopullisista saajista ja hankkeista kunkin varainhoitovuoden osalta;
174. panee merkille, että Next Generation EU -välineen, koheesiopolitiikan ja maaseudun kehittämisohjelmien täytäntöönpanosta vastaavat komission yksiköt ilmoittivat vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, että ne ovat koordinoineet ennakkoon toimiaan välttääkseen päällekkäisen rahoituksen näissä ohjelmissa mahdollisesti tukikelpoisille toimille; katsoo, että jäsenvaltioiden suorittamat jälkitarkastukset lopullisten saajien tasolla ovat välttämättömiä päällekkäisen rahoituksen havaitsemiseksi; muistuttaa, että on tärkeää, että unionin tasolla on yksi pakollinen yhdenmukainen tieto- ja seurantajärjestelmä yhteentoimivuuden varmistamiseksi unionin ja kansallisten järjestelmien välillä, jotta voidaan muun muassa tunnistaa tapaukset, joissa on päällekkäistä rahoitusta ja varoja on käytetty väärin eri jäsenvaltioissa;
175. panee merkille, että komission lähestymistapa julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien sääntöjen noudattamiseen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisissa investoinneissa on tukeutua kansallisiin järjestelmiin ja turvautua rikkomusmenettelyihin, kun jäsenvaltioissa havaitaan sääntöjen noudattamatta jättämistä; katsoo, että tämä ei välttämättä kohdistu vastaanottajiin, jotka ovat hyötynet epäoikeudenmukaisesti sääntöjen noudattamatta jättämisestä; toteaa, että kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien mukaisesti ensisijainen vastuu tässä asiassa on jäsenvaltioilla, joiden on otettava käyttöön asianmukaiset valvontajärjestelmät ja noudatettava kaikkea asiaankuuluvaa kansallista ja unionin lainsäädäntöä, myös hankinta- ja valtiontukisääntöjä; palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen aiemmissa vastuuvapauskertomuksissa esittämät toistuvat havainnot, joiden mukaan tiettyjen kansallisten viranomaisten tai todentamisviranomaisten työ on liian altista virheille ja epäluotettavaa; korostaa siksi, että myös komissiolla on vastuu varmistaa, että käytössä on vaikuttavia ja tehokkaita sisäisen valvonnan järjestelmiä, joilla varmistetaan kaikkien unionin ja kansallisten sääntöjen, myös erityisesti julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien sääntöjen, sekä petosten, korruption, eturistiriitöiden ja päällekkäisen rahoituksen ehkäisemistä ja havaitsemista koskevien sääntöjen noudattaminen, ja puuttua tilanteeseen, jos jäsenvaltiot eivät toimi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa edellytetyllä tavalla, myös suorittamalla maksuja osittain, vaikka julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevia sääntöjä ei noudateta; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti komission tarkastusstrategiaan ja EU:n taloudellisten etujen suojaamista koskevien järjestelmätarkastusten käynnistämiseen 16 jäsenvaltiossa vuonna 2022 sekä suunnitelmiin kattaa kaikki jäsenvaltiot vuoden 2023 loppuun mennessä;

176. on huolissaan siitä, että erot tarkastusten laadussa ja jäsenvaltioiden soveltamien valvontajärjestelmien monimutkaisuus saattavat aiheuttaa puutteita elpymis- ja palautumistukivälineestä saatavien varojen sisäisessä valvontajärjestelmässä jäsenvaltioissa; on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen lausunnossa 04/2022 komission ehdotuksesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-luvuiksi esitetystä havainnosta, jonka mukaan käytössä ei ole vaikuttavaa petosten raportointimekanismia, joka mahdollistaisi unionin taloudellisten etujen suojaamisen jatkuvan seurannan ja valvonnan elpymis- ja palautumistukivälineen osalta; on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvistä petosepäilyistä komissiolle sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän kautta ja EPPOlle asiaankuuluvien asetusten mukaisesti; on huolissaan OLAFin, EPPOn, Europolin ja muiden toimivaltaisten elinten toistuvista varoituksista, joiden mukaan tehottomampi sisäisen valvonnan järjestelmä voisi houkuttaa väärinkäyttöihin, petoksiin ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen;
177. muistuttaa, että komission on pantava elpymis- ja palautumistukiväline täytäntöön suoraan hallinnoiden noudattaen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksytyjä asiaankuuluvia sääntöjä, erityisesti varainhoitoasetusta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2020/2092^(?); toistaa, että oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdollisuusmekanismin vaikuttavuus perustuu osittain unionin tason tarkastuksista ja tutkimuksista saatuihin tietoihin ja että näiden tietojen puuttuminen saattaa vaikuttaa kielteisesti mekanismin vaikuttavuuteen;
178. on huolissaan paikallis- ja alueviranomaisten riittämättömästä osallistumisesta kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmisteluun ja vähäisestä vaikutusvallasta elpymis- ja palautumissuunnitelmien lopullisiin versioihin; korostaa, että kaikissa jäsenvaltioissa olisi sovellettava osallistavaa lähestymistapaa, joka perustuu myös yhteiseen hallintoon, jotta varmistetaan, että paikallis- ja alueviranomaiset, kansalaisyhteiskunnan järjestöt, työmarkkinaosapuolet, tiedeyhteisö tai muut asiaankuuluvat sidosryhmät osallistuvat asianmukaisesti kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; kehottaa niitä osallistumaan kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoon mahdollisimman laajasti kansallisen lainsäädäntökehyksen mukaisesti selkeiden, oikeudenmukaisten, avointen ja ei-poliittisten periaatteiden pohjalta;
179. kehottaa komissiota varmistamaan unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, että jäsenvaltiot soveltavat nollatoleranssia korruptioon, mukaan lukien vahvat ennakkotarkastukset kavalluksen, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi ilman poikkeuksia;

Elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoa koskeva raportointi

180. panee merkille elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulua koskevan komission raportoinnin elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanosta, kuten elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 30 artiklassa säädetään; panee merkille, että suurin osa tähänastisesta raportoinnista, erityisesti yhteisten indikaattoreiden osalta, koskee odotettuja tuloksia saavutettujen tulosten sijaan; muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi saman ongelman ilmastomenoja koskevassa erityiskertomuksessaan 09/2022;
181. panee merkille elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulun, jossa komissio raportoi edistymisestä elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanossa; pitää esitettyjä tietoja hyödyllisinä, kun otetaan huomioon saatavilla olevien tietojen määrä; pitää myönteisenä, että tulostauluun on sisällytetty yksityiskohtainen luettelo saavutetuista välitavoitteista ja tavoitteista, joista käy ilmi jäsenvaltioissa ja toimintapoliittisissa pilareissa saavutettu edistys; katsoo kuitenkin, että sitä olisi kehitettävä edelleen siten, että siihen sisällytetään lisätietoja ja elpymis- ja palautumistukivälineessä tapahtuneesta edistymisestä ja sen todellisesta tuloksellisuudesta; katsoo, että indikaattoreiden osalta olisi esitettävä helpopolukuisesti todellinen edistys, ei pelkästään budjetoitua tai odotettua edistystä;
182. kehottaa komissiota panemaan alulle kaikkien toimivaltaisten komission yksiköiden sekä riippumattomien akateemisten ja kansalaisyhteiskunnan panosten pohjalta oikeusvaltiota koskevien välitavoitteiden erityisen ja yksityiskohtaisen tulostaulun, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden uudistukset ja se, missä määrin ne noudattavat välitavoitteita ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä;

^(?) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

183. toteaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulu sisältää kattavan ja hyödyllisen virallisen asiakirjarekisterin, josta saa tietoa tärkeimmistä sopimuksista, joita jäsenvaltioiden kanssa on tehty kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa, ja niihin liittyvistä asiakirjoista, kuten komission alustavista arvioinneista, jotka koskevat jäsenvaltioille suoritettuja maksuja; toteaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeva asetus mahdollistaa rahoitusvirtojen, erityisesti kullekin jäsenvaltiolle myönnettyjen ja maksettujen avustusten ja lainojen, jäljittämisen unionin tasolta elpymis- ja palautumistukivälineen varojen edunsaajina olevien jäsenvaltioiden tasolle elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja mahdollistaa siten yleiskuvan saamisen elpymis- ja palautumistukivälineen tosiasiallisesta täytäntöönpanosta tältä osin; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulu ei mahdollista rahoitusvirtojen jäljittämistä unionin tasolta jäsenvaltioiden lopullisiin saajiin eikä anna selkeää yleiskuvaa elpymis- ja palautumistukivälineen tosiasiallisesta täytäntöönpanosta tältä osin;
184. muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa todetaan, että elpymis- ja palautumistukivälineen erityistavoitteena on antaa jäsenvaltioille rahoitustukea niiden elpymis- ja palautumissuunnitelmissa esitettyjen uudistusten ja investointien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseksi; ymmärtää, ettei elpymis- ja palautumistukivälineen varoja saa missään tapauksessa käyttää korvaamaan toistuvia kansallisia talousarviomenoja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti; panee kuitenkin huolestuneena merkille ensimmäiset viitteet siitä, ettei voida sulkea pois mahdollisuutta, että elpymis- ja palautumistukivälineen varoja käytetään korvaamaan kansallisia menoja useissa jäsenvaltioissa; katsoo, että kansallisten menojen analyysi on tarpeen sen selvittämiseksi, missä määrin elpymis- ja palautumistukivälineen kautta saatavilla oleva rahoitus on todella ollut täydentävää eikä sitä ole käytetty korvaamaan toistuvia kansallisia menoja; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisesti tässä vaiheessa ei ole saatavilla tietoja siitä, mitä on tapahtunut jäsenvaltioiden vastaanottamille ennakkomaksuille, joista ei ole vielä aiheutunut investointeihin liittyviä kustannuksia; kehottaa komissiota huolehtimaan asiaankuuluvista tarkastuksista ja valvonnasta täydentävyyden varmentamiseksi; panee lisäksi merkille, että komissio on laatinut suuntaviivat päällekkäisen rahoituksen tulkinnan määrittämiseksi ja antanut jäsenvaltioille selkeää tietoa synergioiden varmistamiseksi ja päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi; panee lisäksi merkille, että jäsenvaltiot raportoivat muista rahastoista elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteisiin saadusta rahoituksesta;
185. muistuttaa, että maksuja koskevien tositteiden säilyttäminen on moitteettoman varainhoidon tärkeä periaate; on huolestunut tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan kirjausketju ei ollut riittävä kattamaan kaikkia tekijöitä, joita pidettiin merkityksellisinä ensimmäisen maksupyynnön kahden välitavoitteen arviointiprosessissa; palauttaa erityisesti mieliin välitavoitetta 215 koskevat tilintarkastustuomioistuimen havainnot ja komission tähän havaintoon antaman vastauksen, jossa selitetään, että komission myönteinen arvio perustui DATAESTUR-verkkosivuston sisällön analyysiin, mukaan lukien loka- ja marraskuussa 2021 tehdyt kuvakaappaukset; panee merkille, että komissio myöntää, että näitä kuvakaappauksia ei rekisteröity sisäisten ohjeiden mukaisesti ja että tietojen kirjaamista voitaisiin parantaa; palauttaa mieliin vastuuvapauden myöntävän viranomaisen kirjallisen kysymyksen, jossa pyydettiin tätä analyysia, ja komission vastauksen, jonka mukaan se ei laatinut analyysia eikä yksityiskohtaista raporttia tästä asiasta mutta useat komission virkamiehet olivat tarkastelleet DATAESTUR-verkkosivustoa ja vahvistaneet, että vaaditut tiedot olivat saatavilla; toteaa, että tämä ei ehkä ole moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaista;
186. panee merkille, että komissio otti käyttöön erityisen tietoteknisen välineen (Fenix) elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoa koskevaa jäsenvaltioiden raportointia varten; on kuitenkin huolestunut siitä, että tilintarkastustuomioistuimella on rajallinen pääsy tähän järjestelmään ja että tämä koskee sekä niiden henkilöiden määrää, joilla on pääsy, että pääsyn laajuutta; pitää myönteisenä, että komissio on luonut Arachne-välineeseen toiminnon, joka mahdollistaa elpymis- ja palautumistukivälineen investointeja ja tavoitteita koskevien tietojen syöttämisen välineeseen; kehottaa jäsenvaltioita lataamaan Arachne-välineeseen täydelliset ja kattavat tiedot elpymis- ja palautumistukivälineestä;
187. panee merkille, että talouden ja rahoituksen pääosaston (ECFIN) varainhoitovuotta 2021 koskeva tarkastuslausuma poikkeaa kaikkien muiden pääosastojen tarkastuslausumista; panee merkille, että lausuma antaa takeet tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta, ja ne ovat linjassa muiden pääosastojen kanssa; panee lisäksi merkille elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohdan täytäntöönpanon lisäämisen lausumaan; panee merkille komission vastauksen vastuuvapauden myöntävän viranomaisen kirjallisiin kysymyksiin, jonka mukaan se eroaa vain muodon osalta mutta ei varmuuden tason osalta; panee myös merkille, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan 5 kohdan ja tuloksellisuusperusteisen lähestymistavan mukaisesti velvollisuus suojata unionin taloudellisia etuja on jäsenvaltiolla; panee lisäksi merkille komission vastauksen, jonka mukaan se varmistaa sekä kunkin elpymis- ja palautumissuunnitelman alustavan arvioinnin että jäsenvaltioiden unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi käyttöön ottamien järjestelmien

tarkastusten avulla, että kukin jäsenvaltio panee täytäntöön tarvittavat seuranta- ja valvontajärjestelmät; korostaa, että toisin kuin kaikkien muiden pääosastojen tarkastuslausumissa ECFIN-pääosaston lausumassa ei varmisteta, että tilien perustana olevat toimet olivat kaikkien unionin ja kansallisten sääntöjen mukaisia lopullisten vastaanottajien tai hankkeiden tasolla; toteaa, että komission perussopimuksen valvojana antaman tarkastuslausuman, joka koskee erityisesti unionin taloudellisten etujen suojaamista ja vastuuvollisuutta veronmaksajia kohtaan, on oltava luotettava eikä se voi jättää tilaa epäilylle siitä, että komissio kiertää vastuutaan yksittäisten tulojen ja menojen hyväksyjien eriävillä lausumilla;

Koheesiopolitiikan ja elpymis- ja palautumistukivälineen välinen suhde

188. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen katsauksessaan 01/2023 koheesiopolitiikan ja elpymis- ja palautumistukivälineen kautta annettavasta unionin rahoituksesta esittämät huomautukset, joissa käsitellään kummankin rahoituslähteen täydentävyyttä; panee erityisesti merkille, että kaudella 2014–2020 Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston osuus kaikista julkisista investoinneista oli jo noin 10 prosenttia 27 jäsenvaltion unionissa ja että elpymis- ja palautumistukiväline lisää entisestään unionin rahoittamien julkisten investointien osuutta jäsenvaltioissa; palauttaa tässä yhteydessä mieliin tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan koheesiorahaston määrärahojen käyttöaste oli poikkeuksellisen alhainen vuonna 2021, mikä johtui siitä, että yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ja rahastokohtaisten asetusten hyväksyminen vasta vuoden 2021 puolivälissä, REACT-EU-välineen ohjelmasuunnittelu ja muiden hätätoimenpiteiden täytäntöönpano vaikuttivat yhdessä hallintoviranomaisiin;
189. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan niissä jäsenvaltioissa, joissa unionin rahoittamien investointien osuus on jo suuri, elpymis- ja palautumistukivälineen tarjoama lisärahoitus saattaa entisestään lisätä painetta, joka kohdistuu jäsenvaltioiden kykyyn käyttää niiden käytettävissä olevat varat; muistuttaa, että elpymis- ja palautumistukivälinettä hallinnoidaan suoraan, kun taas koheesiopolitiikan varoja hallinnoidaan yhteistyössä, mikä tarkoittaa, että unionilla ja jäsenvaltioiden viranomaisilla on kunkin rahoituslähteen osalta erilaiset vastuualueet; on huolissaan siitä, että erilaisista toteutustavoista – elpymis- ja palautumistukivälineen suora hallinnointi ja koheesiopolitiikan yhteistyössä toteutettava hallinnointi – johtuen elpymis- ja palautumistukivälineen suoraviivaisempi täytäntöönpanomenetelmä saattaa ”syrjäyttää” koheesiopolitiikan monimutkaisemman rahoituksen; toteaa, että tämä heikentää paikallisviranomaisten ja alueiden, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen sekä talouselämän ja työmarkkinaosapuolten osallistumista unionin rahoitukseen; panee merkille riskin, että joillakin jäsenvaltioilla ei ehkä ole riittäviä hallinnollisia valmiuksia käsitellä rinnakkaisista hallinnointijärjestelmistä aiheutuvaa taakkaa; panee merkille, että tällaisia hallinnollisiin valmiuksiin kohdistuvia paineita havaittiin CONT-valiokunnan eri kuulemistilaisuuksissa ja virkamatkoilla; on myös huolissaan siitä, että Next Generation EU -väline voi joissakin jäsenvaltioissa johtaa unionin varojen suunnittelun, seurannan ja valvonnan uudelleenkansallistamissuuntaamiseen sekä unionin tasolta kansallisille hallituksille että mahdollisesti alueilta kansallisille hallituksille; muistuttaa varoituksista, että elpymis- ja palautumistukiväline voi olla vastaisku koheesiopolitiikan avulla viime vuosikymmeninä aikaan saadulle myönteiselle kehitykselle alueiden toimintamahdollisuuksien parantamisen alalla ja että suoran rahoitussuhteen puuttuminen komission ja hallintoviranomaisten välillä heikentää varainhoidon valvonnan ja vastuuvapauden myöntämisen keskeisiä näkökohtia;
190. on huolissaan elpymis- ja palautumistukivälineen vähäisestä panoksesta rajat ylittävään yhteistyöhön, erityisesti kun otetaan huomioon siihen liittyvän unionin rahoituksen määrä;
191. panee merkille, että komission yksiköiden valmisteluasiakirjojen mukaan 20 jäsenvaltiota suunnittelee rajat ylittäviä hankkeita kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissaan, ja toteaa, että investoidut määrät vaihtelevat suuresti jäsenvaltioittain; huomauttaa, että vuonna 2021 suunnitellut keskimääräiset investoinnit olivat vain noin 6 prosenttia jäsenvaltioiden rajat ylittäviin hankkeisiin kohdennetuista elpymis- ja palautumistukivälineen kokonaismäärärahoista; katsoo, että elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa on käynnistetty liian vähän rajat ylittäviä hankkeita, ja on huolissaan elpymis- ja palautumistukivälineen vähäisestä panoksesta rajat ylittävään yhteistyöhön, erityisesti kun otetaan huomioon siihen liittyvän unionin rahoituksen määrä; toteaa, että voimakkaampi keskittyminen rajat ylittäviin hankkeisiin olisi vaatinut enemmän aikaa suunnitteluun ja kannustinmekanismin jäsenvaltioille; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälineellä on merkittävä rooli, kun pyritään suuntaamaan unionia kohti energiaomavaraisuutta ja vauhdittamaan energiasirtymää; korostaa, että unioni tarvitsee riippumatonta energiahuoltoa ja että rajat ylittäviin verkkoihin, yhdysjohtoihin ja vetyhankkeisiin on siksi investoitava; panee tyytyväisenä merkille, että komissio tarjoutui tammikuussa 2021 antamissaan ohjeissa tarjoamaan asiasta kiinnostuneille jäsenvaltioille koordinoitufoorumin avustamaan rajat ylittävien hankkeiden perustamisessa; panee merkille, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241⁽⁴⁾ muuttamiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelmien

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

REPowerEU-lukujen osalta esitetään 27 a artiklassa kriteeri uudistusten ja investointien rajat ylittävistä tai useita maita koskevasta ulottuvuudesta tai vaikutuksesta; pitää kuitenkin valitettavana, että tavoite, jonka mukaan 30 prosenttia hankkeista on rajat ylittäviä, ei ole sitova; kehottaa asettamaan käytössä olevat elpymis- ja palautumistukivälineen lainat niiden jäsenvaltioiden saataville, jotka ovat kiinnostuneita investoimaan rajat ylittäviin hankkeisiin, joissa keskitytään energiaomavaraisuuteen ja energiaverkon muuttamiseen unionissa;

192. korostaa, että vapautuneet elpymis- ja palautumistukivälineen maksut on asetettava kokonaisuudessaan niiden jäsenvaltioiden saataville, jotka ovat kiinnostuneita investoimaan rajat ylittäviin hankkeisiin, joissa keskitytään energiaomavaraisuuteen ja energiaverkon muuttamiseen;

Kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arviointi

193. panee merkille havainnot, jotka tilintarkastustuomioistuin esitti erityiskertomuksessaan 21/2022 ”Komission toimet kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioimiseksi – Yleisesti ottaen asianmukaisia, mutta täytäntöönpanoon jää edelleen riskejä”; toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen arvio perustuu kuuden jäsenvaltion otokseen, joista neljälle myönnettiin eniten avustuksia absoluuttisesti mitattuna ja kahdelle myönnettiin eniten avustuksia suhteessa niiden bruttokansantuotteeseen vuonna 2020; panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan komission arviointi kansallisista elpymis- ja palautumissuunnitelmista oli yleisesti ottaen asianmukainen, kun otetaan huomioon prosessin monimutkaisuus ja aikarajoitukset, vaikka siinä havaittiin myös puutteita ja riskejä elpymis- ja palautumistukivälineen onnistuneelle täytäntöönpanolle; pitää myönteisenä, että komissio tuki jäsenvaltioita elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmisteluvaiheessa ja laati ohjeasiakirjoja; panee merkille, että komissio hyväksyi lähes poikkeuksetta tilintarkastustuomioistuimen suositukset;
194. on huolissaan siitä, että tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita vuosien 2019 ja 2020 maakohtaisten suositusten noudattamisessa kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa; panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin arvioi, että suhteellisen pienten jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmissa ei ollut puutteita, kun taas suurempien jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmissa oli vakavia puutteita; on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen toteamista ”neuvotteluista” elpymis- ja palautumissuunnitelmista sopimisen yhteydessä, sillä ne johtavat jäsenvaltioiden epätasa-arvoiseen kohteluun; asettaa lisäksi kyseenalaiseksi, pannaanko tärkeitä maakohtaisten suositusten osia, joita jäsenvaltiot eivät toteuta edes elpymis- ja palautumistukivälineen taloudellisten kannustimien myötä, koskaan täytäntöön;
195. arvostelee sitä, että komissio ei ole selittänyt, miten maksuerän suuruus liittyy taustalla olevien välitavoitteiden ja tavoitteiden määrään ja suuruuteen; on huolissaan siitä, että tämä epäsuhta maksun suuruudessa ja taustalla olevien välitavoitteiden ja tavoitteiden lukumäärässä voi kannustaa jäsenvaltioita jättämään toimittamatta loppumaksu-pyyntöjä, jotka joissakin tapauksissa edellyttävät suhteellisen suurta määrää saavutettuja välitavoitteita ja tavoitteita, ja siten olemaan saattamatta päätökseen kaikkia elpymis- ja palautumissuunnitelmassa sovittuja uudistuksia ja investointeja sen jälkeen, kun ne ovat jo saaneet suurimman osan elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusosuudesta;
196. palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan tilintarkastustuomioistuimen otoksessa havaituista puutteista huolimatta komissio antoi kaikkia kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia arvioidessaan elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa tehtyjen investointien kustannusarvioille B-luokituksen, mikä tuo esiin mahdollisia kyseisten määrien oikeellisuuteen liittyviä ongelmia; toteaa, että nämä puutteet vaihtelevat alkaen siitä, että joistakin suunnitteluvaiheissa olevista toimenpiteistä puuttuu, siihen, että laskelmien perustana käytetyt oletukset eivät olleet täysin uskottavia yhdenkään yksittäisen toimenpiteen osalta; panee merkille, että komissio arvioi kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioidut kokonaiskustannukset elpymis- ja palautumistukivälineestä koskevan asetuksen liitteessä V mainittujen kriteerien perusteella; huomauttaa, että komissio vaati jokaista jäsenvaltiota parantamaan kustannusarvioitaan ja toimittamaan lisänäyttöä ja -perusteluja, kunnes kustannusarvion uskottavuus ja kohtuullisuus saavat vähintään B-luokituksen; korostaa, että tietyllä investointien ja uudistusten yhdistelmällä varmistetaan, että tarvittavat uudistukset toteutetaan oikea-aikaisesti ja usein aiempina vuosina ja että ne pidetään voimassa; korostaa, että vastuuvapauden myöntävän viranomaisen on saatava täysi selvyyden unionin varojen asianmukaisesta käytöstä jo ennen elpymis- ja palautumistukivälineen voimaansaolon päättymistä; korostaa riskiä, että jäsenvaltiot eivät pyydä viimeistä maksuerää ja että ne eivät näin ollen välttämättä pysty toteuttamaan kaikkia uudistuksia ja investointeja sen jälkeen, kun ne ovat saaneet suurimman osan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetystä kokonaisrahoitustuestaan;

197. toteaa, että on tärkeää, että kaikki jäsenvaltioille elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetty varat johtavat uudistuksiin ja investointeihin, sillä vasta silloin vastuuvapauden myöntävä viranomais voi olla varma, että kaikki varat on jaettu lopullisille saajille täydentävyyperiaatetta täysimääräisesti noudattaen; muistuttaa aiemmissa vastuuvapausmietinnöissä esitetystä kritiikistä, joka koskee käytäntöä, jonka mukaan jotkin jäsenvaltiot ovat järjestelmällisesti ylikirjanneet yhteistyössä hallinnoitavia rahoitusohjelmia ja vetäytyneet unionin varoilla rahoitetuista hankkeista, kun niihin liittyvissä menoissa havaitaan sääntöjenvastaisuuksia ja/tai petoksia, jolloin vältetään tehokkaasti unionin tutkimukset ja/tai tehokkaat jatkotoimet ja mahdolliset oikaisut; pitää valitettavana, että näistä sääntöjenvastaisuuksista ja mahdollisista petoksista aiheutuva rasite siirtyy kansalliseen talousarvioon ja siten kansallisille veronmaksajille;

Välitavoitteiden määrittely

198. on huolissaan tilintarkastustuomioistuimen havainnosta, jonka mukaan tietyt välitavoitteet ja tavoitteet eivät ole selkeitä; jakaa tilintarkastustuomioistuimen huolen siitä, että selkeiden ja vertailukelpoisten välitavoitteiden ja tavoitteiden määritelmien puuttuminen aiheuttaa riskin siitä, että kyseisiä välitavoitteita ja tavoitteita on vaikea arvioida, ja lisäksi tilanteeseen liittyy riski siitä, että alun perin tähtäimessä ollut tavoitteita ei saavuteta; korostaa, että tämä jättää komissiolle paljon harkintavaltaa sen arvioidessa, onko epämääräisesti määritelty välitavoite ja tavoite saavutettu; panee tässä yhteydessä merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan Espanjan ensimmäisen maksupyynnön välitavoitetta 395 ei saavutettu tyydyttävästi; panee huolestuneena merkille komission vastauksen, jonka mukaan osatekijä, jota tilintarkastustuomioistuimen mukaan ei saavutettu, ei sisälly välitavoitteeseen, vaan toimenpiteen kuvaukseen; korostaa, että välitavoitteiden ja tavoitteiden noudattaminen voidaan vahvistaa vain yksityiskohtaisen arvioinnin ja selkeiden kriteerien perusteella eikä poliittisten neuvottelujen perusteella; katsoo, että elpymis- ja palautumistukivälineestä saatuja kokemuksia olisi hyödynnettävä ja niiden pohjalta olisi kehitettävä standardoitu menetelmä välitavoitteiden ja tavoitteiden määrittelyä varten;
199. korostaa, että välitavoitteiden noudattaminen voidaan vahvistaa vain yksityiskohtaisen arvioinnin sekä selkeiden ja vahvistettujen kriteerien perusteella eikä poliittisten neuvottelujen pohjalta;
200. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan välitavoitteet ja tavoitteet perustuvat usein tuotos- ja jopa panosindikaattoreihin, mikä rajoittaa mahdollisuutta mitata toimenpiteiden tuloksellisuutta esittämällä ainoastaan saavutetut tuotokset eikä tuloksia ja viime kädessä niiden keskipitkän aikavälin vaikutuksia elpymis- ja palautumistukivälinettä koskeviin unionin toimintapoliittisiin tavoitteisiin; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen siitä, että vaikutusindikaattoreilla on määritelmänsä mukaan pidempi aikahorisontti, joka ei välttämättä sovellu hyvin elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon rajalliseen määräaikaan;
201. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan komission arvio elpymis- ja palautumissuunnitelmista perustui osittain järjestelyihin, joita ei ollut vielä toteutettu; panee tässä yhteydessä merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, että komissio sisällytti uusia välitavoitteita ja tavoitteita, jotka oli saavutettava ennen ensimmäistä maksua, elpymis- ja palautumissuunnitelman hyväksymisen edellytykseksi ja että sen arviointi auttoi parantamaan välitavoitteiden ja tavoitteiden laatua; toteaa huolestuneena, että jos käytössä ei ole täysin toimivaa seurantarjestelmää siinä vaiheessa kun elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpano käynnistyy, vaarana on välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen arvioinnin ja seurannan viivästyminen; painottaa, että otokseen valittujen jäsenvaltioiden valvontajärjestelmät ja täytäntöönpanoelimet eivät olleet vielä kaikilta osin käytössä arvioinnin ajankohtana, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmat hyväksyttiin, mikä rajoitti myös komission arviota jäsenvaltioiden hallinnollisista valmiuksista; panee tässä yhteydessä lisäksi merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, että jopa tarkastus- ja valvontajärjestelyjen osalta, jotka olivat viimeinen keino tietojen luotettavuuden kannalta, annettiin A-luokitus, vaikka useita toimenpiteitä ei ollut toteutettu; panee tässä mielessä merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän siitä, että kaikkien tämän alan kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien A-luokitus selittyy ainakin osittain sillä, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa sallitaan vain joko A-luokitus (riittävä) tai C-luokitus (riittämätön), jolloin C-luokitus johtaa koko elpymis- ja palautumissuunnitelman hylkäämiseen; muistuttaa, että asianmukaiset tarkastus- ja valvontarakenteet ovat edellytys varojen saamiselle elpymis- ja palautumistukivälineestä;
202. panee tutkivien journalistien raporteista merkille, että useat jäsenvaltiot ovat hyödyntäneet elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisessa konsulttiyritysten tarjoamaa asiantuntemusta ja että nämä yritykset puolestaan tarjoavat palveluja elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisen rahoitustuen mahdollisten vastaanottajien tukemiseksi näissä jäsenvaltioissa;

Suosituks

203. kannattaa painokkaasti tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa sekä asiaan liittyvissä erityiskertomuksissa esitettyjä suosituksia; kehottaa komissiota panemaan ne viipymättä täytäntöön ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle täytäntöönpanon edistymisestä;
204. kehottaa tilintarkastustuomioistuinta
- a) kehittämään tehokkaan menetelmän, jonka avulla voidaan poimia välitavoitteita ja tavoitteita, jos se päättää arvioida komission arvioinnin uudelleen, koska sillä ei ole tulevaisuudessa resursseja tarkistaa kaikkien maksupyyntöjen kaikkia välitavoitteita ja tavoitteita; katsoo, että tässä menetelmässä olisi tunnistettava tehokkaasti välitavoitteet ja tavoitteet, joiden kohdalla saavuttamatta jäämisen riski on suurempi ja/tai joilla on suurempi merkitys asetettujen lopullisten tavoitteiden yleisen onnistumisen kannalta; kehottaa tilintarkastustuomioistuinta sisällyttämään välitavoitteita ja tavoitteita koskevan komission arvioinnin tarkastukseensa niiden saavuttamista koskevan dokumentoinnin kirjausketjun;
205. kehottaa komissiota
- a) asettamaan tarkastajien ja vastuuvapauden myöntävän viranomaisen saataville luettelon kaikista elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen lopullisista vastaanottajista ja hankkeista kaikkien maksujen osalta (vuodelta 2021 ja koko elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon ajalta) ja antamaan tilintarkastustuomioistuimelle täysin esteettömän pääsyn tietotekniseen Fenix-välineeseen;
 - b) toteuttamaan toimia, joilla otetaan käyttöön jäsenvaltioiden uusi velvoite julkistaa sata lopullista vastaanottajaa, jotka saavat eniten elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta, ja toteuttamaan kaikki asiaankuuluvat toimenpiteet, jos jäsenvaltiot eivät kykene panemaan tätä määräystä asianmukaisesti täytäntöön;
 - c) ilmoittamaan jäsenvaltioiden kanssa kaikkien jäsenvaltioissa elpymis- ja palautumistukivälineen varoilla toteutettujen sosiaalisten ohjelmien ja tukitoimenpiteiden tarkan nimen; pyytää siksi ilmoittamaan elpymis- ja palautumistukivälineen varojen osuuden näissä ohjelmissa ja ilmoittamaan tarkasti etuudet, jotka on suhteellisesti korvattu elpymis- ja palautumistukivälineen varoilla kansallisissa työttömyysturva-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmissä;
 - d) selittämään vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointikehyksen ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisen maksujen keskeyttämisen määrittämistä koskevan komission menetelmän perustelut ja logiikan ja harkitsemaan muiden määritelmien antamista niihin sisältyvien subjektiivisten osatekijöiden vaikutuksen vähentämiseksi;
 - e) arvioimaan, miten jäsenvaltiot ovat saavuttaneet oikeusvaltiota koskevat elpymis- ja palautumissuunnitelmien välitavoitteet yksityiskohtaisen arvioinnin, selkeiden ja vahvistettujen kriteerien perusteella ja täysin unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, tarkastelemalla uudistuksia koskevan lainsäädännön virallisen hyväksymisen lisäksi myös oikeudellista ja käytännön soveltamista mutta ei poliittisten neuvottelujen pohjalta;
 - f) noudattamaan nykyistä avoimempaa nimitysmenettelyä kaikkien tehtävien, erityisesti johtotehtävien, osalta ja selventämään nykyistä nimitysmenettelyä, koska sen avoimuudessa ja vastuuvollisuudessa on puutteita;
 - g) olemaan hyväksymättä maksupyyntöjä, ellei kaikkia oikeusvaltioperiaatetta koskevia välitavoitteita ole täysin saavutettu;
 - h) tukemaan jäsenvaltioita niiden hallinnollisten valmiuksien parantamisessa, jotta ne voivat käsitellä elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiorahaston täytäntöönpanon rinnakkaisia hallinnollisia järjestelmiä, ja auttamaan niitä vähentämään tarpeetonta hallinnollista rasitusta, yksinkertaistamaan tarjouskilpailuja ja tarjoamaan kohdennetumpaa tietoa ja siten helpottamaan pk-yritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien rahoituksen saantia;
 - i) kiinnittämään erityistä huomiota signaaleihin väärinkäytöksistä, petoksista ja järjestäytyneestä rikollisuudesta, joiden tähtäimessä ovat elpymis- ja palautumistukivälineestä saatavilla olevat varat, yhdessä Europolin, EPPOn, OLAFin ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden kanssa ja ottamaan käyttöön raportoinnin komissiolle petosepäilyistä elpymis- ja palautumistukivälineessä sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän kautta ja EPPOLle asiaankuuluvien asetusten mukaisesti;

- j) tekemään selväksi, että kaikki hankkeet ja toimenpiteet, joita rahoitetaan neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 (*) mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisista elpymis- ja palautumissuunnitelmista, on katsottava rahoitetuiksi elpymis- ja palautumistukivälineestä saaduilla unionin varoilla, joten ne kuuluvat EPPOn toimivaltaan;
- k) pyytää, erityisesti kun otetaan huomioon sisäisen tarkastajan tarkastussuunnittelun perustana oleva riskinarviointi, että elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon olisi jatkossakin oltava näkyvästi esillä sen tarkastussuunnitelmissa, kun otetaan huomioon sen innovatiivinen luonne ja suuret taloudelliset panokset;
- l) arvioimaan menettelyä maakohtaisten suositusten täytäntöönpanon valvomiseksi eurooppalaisessa ohjauksessa ja elpymis- ja palautumistukivälineessä ja tarvittaessa ehdottamaan uusia välineitä täytäntöönpanon valvomiseksi pitäen mielessä, että joidenkin jäsenvaltioiden osalta kaikki maakohtaiset suositukset otettiin huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmassa, kun taas toisten (suurempien) jäsenvaltioiden osalta kaikkia maakohtaisia suosituksia ei käsitelty;
- m) erottamaan selkeästi toisistaan budjetoidut tulokset ja saavutetut tulokset elpymis- ja palautumistukivälineestä koskevassa tiedonannossaan yleisesti ja täsmällisemmin elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulussa, jotta kansalaisille voidaan tiedottaa asianmukaisesti ja jotta voidaan välttää väärinkäsitykset;
- n) julkaisemaan – myös elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulun osalta – enemmän tietoa määristä, joita unioni on lainannut elpymis- ja palautumistukivälineen rahoittamiseksi, ja lainoista aiheutuneista koroista sekä korkomääristä, joita jäsenvaltiot ovat maksaneet komissiolle lainoista, jotka niille on myönnetty elpymis- ja palautumistukivälineestä;
- o) tekemään vuonna 2023 analyysin kansallisista menoista vertaamalla kansallisten talousarvioiden menoja ja investointeja ennen kuin elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitus asetettiin niiden jäsenvaltioiden saataville, jotka saivat välineen tuesta suurimman osan, ja sen jälkeen, jotta voidaan määrittää, korvasiko elpymis- ja palautumistukivälineestä peräisin oleva rahoitus toistuvia kansallisia menoja investointien sijasta, todeten samalla, että covid-19-pandemian jälkeinen talouden vakava taantuma on torjuttu;
- p) raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, mitä ne jäsenvaltiot, jotka saivat elpymis- ja palautumistukivälineestä ennakkomaksuja, joita ei vielä voitu kohdentaa investointeihin, tekivät vastaanottamallaan varoilla;
- q) hyväksymään vain ne välitavoitteet ja tavoitteet, joista se on saanut täytäntöönpanoan tukevaa dokumentointia eikä pelkästään jäsenvaltioiden lausumia, ja varmistamaan riittävän kirjausketjun, johon kirjataan kaikki välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointiprosessissa merkitykselliseksi katsotut seikat;
- r) asettamaan luotettavan ennako- ja jälkikäteiskehityksen sen tarkistamiseksi, onko kaikki välitavoitteet ja tavoitteet todella saavutettu ja dokumentoitu, mukaan lukien välitavoitteiden arvioinnin kirjausta koskeva riittävä kirjausketju, ja kiinnittämään erityistä huomiota sen arviointiin, onko ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta noudatettu, ja elpymis- ja palautumistukivälineen vihreitä ja digitaalisia tavoitteita edistävien investointien tulosten perustelemiseen;
- s) harkitsemaan uudelleen talouden ja rahoituksen pääosaston tarkastuslausuman muotoilua ja laajentamaan sen alaa siten, että siinä tarkasteltaisiin, ovatko elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavat toimenpiteet unionin ja kansallisten sääntöjen mukaisia tulevina vuosina, kun otetaan huomioon komission esittämä riittämätön perustelu ja vastuu perussopimuksen valvojana unionin taloudellisten etujen suojaamisesta;
- t) seuraamaan tiiviisti erityisesti tarkastukseen, seurantaan ja valvontaan liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista;
- u) arvioimaan jäsenvaltioiden tarkastus- ja valvontajärjestelyiden rakenteen lisäksi myös niiden tosiasiallisen toiminnan elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen 22 artiklan mukaisesti ja kartoittamaan aloja, joilla toimintaa olisi mahdollista parantaa tai tehostaa;
- v) selventämään vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, mitä menetelmiä se on soveltanut sovittujen maksuprofiilien laatimiseksi, erityisesti miten taustalla olevien välitavoitteiden ja tavoitteiden määrä ja suuruus liittyvät kunkin maksuerän kokoon;
- w) toteuttamaan uudelleen tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 21/2022 maksuprofiileja koskevan analyysin kaikkien jäsenvaltioiden kaikkien maksuprofiilien osalta ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, miten kukin maksupyyntö liittyy kunkin jäsenvaltion osalta saavutettavien välitavoitteiden ja tavoitteiden määrään, ja ehdottamaan toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kaikki välitavoitteet ja tavoitteet saavutetaan 31. elokuuta 2026 mennessä;

(*) Neuvoston asetukset (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPA) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

- x) käsittelemään riskejä ja haasteita, joita aiheutuu koheesiopolitiikan ja elpymis- ja palautumistukivälineen samanaikaisesta täytäntöönpanosta ja jotka koskevat erityisesti paikallisten, alueellisten, talouselämän ja työmarkkinaosapuolten sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden osallistumista, mikä saattaisi helpottaa elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen käyttöä koheesiorahoitukseen verrattuna, painottamalla enemmän näiden toimijoiden osallistumista elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoon yhteiseen hallinnointiin perustuvan lähestymistavan avulla, jonka tarkoituksena on myös vahvistaa täydentävyyttä elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiorahoituksen välillä;
- y) kannustamaan voimakkaasti jäsenvaltioita, jotka pyrkivät muuttamaan elpymis- ja palautumissuunnitelmiaan rajat ylittävien hankkeiden sisällyttämiseksi investointeihinsa, ja kiinnittämään enemmän huomiota tällaisiin aidosti eurooppalaisiin hankkeisiin yleensä; muistuttaa, että rajat ylittävissä hankkeissa olisi puututtava energian siirron, jakelun ja varastoinnin nykyisiin pullonkauloihin ja tuotettava siten unionin tason lisäarvoa; hyväksyy jäsenvaltioiden REPowerEU-luvut vain, jos niissä osoitetaan vähintään 30 prosenttia rahoituksesta hankkeisiin, joilla on rajat ylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus, kuten REPowerEU-neuvotteluissa sovittiin, ja raportoimaan asiasta vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
- z) asettamaan jäljellä olevat lainat ja vapautetut maksut kokonaisuudessaan saataville erityisesti rajat ylittäviin hankkeisiin, joissa keskitytään energiaomavaraisuuteen ja nopeutetaan energiasiirtymää; kehottaa komissiota kannustamaan ja tukemaan jäsenvaltioita rajat ylittävien hankkeiden kehittämiseksi etenkin energiaomavaraisuuden alalla ja mahdollistamaan sen, että jäsenvaltiot voivat hakea lainaa jäljellä olevista lainoista ja vapautetuista maksuista energiaan keskittyvien rajat ylittävien hankkeiden rahoittamiseksi; kehottaa komissiota raportoimaan sekä parlamentille että neuvostolle täytäntöönpanon edistymisestä sekä keskeytetyistä ja vapautetuista maksuista ja lainapyynnöistä;
- aa) tehostamaan tarvittaessa jäsenvaltioissa suoritettavia järjestelmätarkastuksiaan kunkin sisäisen valvonnan järjestelmän osalta (hajautettujen tai täytäntöönpanomenetelmien tapauksessa) ja varmistamaan, että yksittäisiin hankinta-asiakirjoihin kohdistetaan kohtuullinen vähimmäismäärä testejä, jotta voidaan taata sisäisten valvontajärjestelmien tehokkuus käytännössä;
- ab) varmistamaan, että päällekkäisen rahoituksen tarkastukset sisällytetään jäsenvaltioiden tarkastus- ja valvontakehyksiin Next Generation EU -välineen, maaseudun kehittämisen ja koheesiopolitiikan ohjelmien osalta, ja varmistamaan niiden asianmukaisen toiminnan järjestelmätarkastusten avulla; kehottaa lisäksi komissiota varmistamaan, että päällekkäistä rahoitusta ei tapahdu, suorittamalla riskiperusteisia tarkastuksia kaikista näiden ohjelmien lopullisille vastaanottajille suoritetuista maksuista;
- ac) varmistamaan, että jäsenvaltioiden lopullisten vastaanottajien rekistereiden luotettavuus on taattu erityisesti oikeellisuuden ja täydellisyyden osalta, jotta unionin tasolla toteutetaan asianmukaisia jatkotoimia, jos havaitaan lopullisia vastaanottajia koskevia sääntöjenvastaisuuksia;
- ad) raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, mitä komissio on tehnyt poistaakseen mahdolliset eturistiriidat jäsenvaltioissa ja unionin tasolla erityisesti konsulttien palkkaamisen osalta;
- ae) antamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle yksityiskohtaisen kertomuksen uudistuksista, jotka jäsenvaltiot olivat toteuttaneet jo ennen maksujen suorittamista, sekä pakollisista toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet kansallisen lainsäädännön mukauttamiseksi uusiin unionin direktiiveihin kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien välitavoitteina tai tavoitteina.